

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

Lis. Izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kranjski krvodajalci v Monzi

Pred kratkim — 9., 10. in 11. oktobra — je skupina 40 najboljših krvodajalcev in najboljših organizatorjev krvodajalskih akcij iz kranjske občine obiskala krvodajalce v italijanskem mestu Monza. Do srečanja je prišlo na pobudo občinske organizacije rdečega križa Koper, ki se je

pred nekaj meseci pobratila z organizacijo prostovoljnih krvodajalcev v eni od občin blizu Monze. Med pobratenjem so prostovoljni krvodajalci iz Monze izrazili željo, da bi navezali stike še s kakšnim našim mestom. In tako so 11. oktobra, ko je dan prostovoljnih italijan-

skih krvodajalcev, predstavniki krvodajalcev in organizatorjev akcij ter občinske organizacije RK iz kranjske občine sklenili pobratenje s prostovoljno organizacijo krvodajalcev (AVIS) v Monzi. Predstavniki te organizacije in prostovoljni krvodajalci bodo prihodnje leto spomladi obisk vrtili.

A. Z.

V petek sta na glavni cesti pri Drulovki zaradi neprevidnega prehitevanja trčili dve vozili. Oba voznika in sopotnika so bili huje ranjeni. — Foto: S. Hain

September: 21 smrtnih nesreč na slovenskih cestah

V nedeljo zjutraj se je na glavni cesti v jeprški gmajni zaradi neprevidnega prehitevanja nasproti vozečega avtomobila smrtno ponesrečil voznik. — Foto: A. Zalar

Od 1.—31. oktobra v vseh prodajalnah KOKRA — KRANJ reklamna prodaja »JESEN V KOKRI« z nagradnim žrebanjem 1000 lepih dobikov. Žrebanje bo 4. novembra

**do 45%
znižane
cene!**

Prodajalna TEKSTIL — KRANJ, Prešernova 5 sporoča cenjenim kupcem, da lahko kupijo prvovrstni volneni tvid po znižani ceni: stara cena 122,40, nova cena 71 din.

Poleg izredno bogate izbire moških srajc pa vam nudimo še srajce s 40 % popustom zaradi manjše tovarniške napake.

Za obisk se priporoča
**KOKRA — prodajalna
TEKSTIL — KRANJ**

35 tisoč obiskovalcev — 7 milijonov prometa

V Kranju so v ponedeljek zvečer zaprli III. sejem obrti in opreme. Ogledalo si ga je 35 tisoč obiskovalcev, razstavljalci pa so zabeležili pri prodaji posameznih izdelkov 7 milijonov novih dinarjev prometa. Dejanski promet pa je še precej višji, saj je bilo med sejmom sklenjenih precej komercialnih pogodb. Organizatorji sejma so tudi povedali, da bodo že pri organizaciji prihodnjega sejma razmislili, da bi tudi sejem obrti v Kranju postal medna-

rodni. Že za letošnji sejem je bilo namreč izven meja precejšnje zanimanje.

Prihodnji — novoletni sejem v Kranju bo od 16. do 27. decembra. Tudi za ta sejem je med razstavljalci veliko zanimanje in so razpoložljivi prostori že skoraj oddani.

Telovadci tudi v hotelu Creina v Kranju

V kranjskem hotelu Creina sta trenutno nastanjeni dve ekipi telovadcev udeležencev svetovnega prvenstva v gimnastiki. To sta ekipi Norveške in Izraela. Danes pa pričakujejo prihod finske ekipe. Nekaj časa so v hotelu stanovali tudi kubanski in bolgarski telovadci. — L. M.

mešanica kav
EKSTRA

**VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA**

XI. NOVOLETNI SEJEM

V KRANJU OD 16. DO 27. 12. 1970

Varčujmo na deviznih računih

JESENICE

Včeraj popoldne je bila na Jesenicah seja, ki so se je udeležili člani vodstva občinske mladinske organizacije, člani občinskega vodstva SZDL ter predsedniki krajevnih organizacij SZDL. Obravnavali so vključevanje mladine v krajevno samoupravo. Na seji so bili tudi predsedniki krajevnih skupnosti jeseniške občine.

— jk

Občinski odbor zveze prostovoljcev borcev za severno mejo 1918/19 na Jesenicah si prizadeva, da bi se čimveč nekdanih prostovoljcev udeležilo odkritja spomenika generala Maistra, ki bo 25. t. m. v Kamniku.

Na zadnji seji so se o tem pomenili in zadolžili poverjenike, da pohitijo z zbiranjem prijav, ter so tudi določili znesek 300 dinarjev iz svojih skromnih sredstev kot svoj prispevek za postavitev spomenika.

Da bi ta dan ostal vsem udeležencem proslave v Kamniku v najlepšem spominu, se bodo med potjo ustavili v Volčjem potoku in si tam ogledali botanični vrt, po končani slovesnosti pa bodo odpotovali v Velenje, da si ogledajo tudi ta del naše lepe domovine.

srš

KRANJ

V okviru razprav o izhodiščih za resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva je občinski sindikalni svet Kranj včeraj (torek) pripravil takšno razpravo v podjetju Sava, danes pa bo enaka v Iskri. — Za danes popoldne pa je občinski sindikalni svet pripravil tudi razpravo o statutu skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj. — Občinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti bo jutri razpravljal o izhodiščih za resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, o organizaciji izvajanja zdravstvenega varstva ter problemih financiranja zdravnikov pripravnikov in o nalogah pred občnimi zbori sindikalnih organizacij.

Včeraj (torek) popoldne so se sestali nekateri predsedniki krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij SZDL. Govorili so o kriterijih za financiranje krajevnih skupnosti. — Za petek dopoldne pa je občinska konferenca SZDL napovedala posvet o nekaterih aktualnih vprašanjih odnosov med samoupravno družbo in cerkvijo.

Na zadnji seji predsedstva občinske konference zveze mladine v Kranju so potrdili delovne programe komisij občinske konference, in sicer program delovnih obveznosti občinske konference ZMS Kranj na terenu do junija 1970, program komisije za vzgojo in izobraževanje, program komisije za idejnopolično delo ter organizacijska in kadrovska vprašanja, program komisije za družbeno ekonomske odnose in program dela skupine za vprašanja osnovnošolske mladine. Omenjeni programi so uresničevanje sklepov I. konference ZMS Kranj.

— jk

TRŽIČ

Pred kratkim je bila na občinskem odboru SZDL seja, na kateri so sodelovali poleg predstavnikov društva prijateljev mladine Tržič in občinske konference SZDL tudi člani republiškega odbora ZPM. Analizirali so letošnje delo društva in se dogovorili o načrtu dela za bodočo sezono. V bodoče bodo posvetili precej skrbi tudi še boljši organizaciji varstva šolskih in predšolskih otrok ter skrbi za njihovo prehrano. Trenutno so možnosti za varstvo le na osnovni šoli heroja Grajzerja, kjer imajo poleg varstva vozačev tudi celodnevno bivanje otrok v šoli — toda tudi tu so možnosti omejene na dva oddelka in v vrtcu na Gradu.

V kratkem bo razširjena seja DPM Tržič, na katero bodo povabili tudi vse druge organizacije in institucije, ki se ukvarjajo s šolskimi in predšolskimi otroki, še v letošnjem letu pa bo tudi občni zbor društva.

— ok

Na svoji zadnji seji je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Tržič nadaljevalo razpravo o gospodarstvu in integracijskih procesih v občini. (Bralcem smo že poročali, da so nekateri integracijski procesi v fazi priprave in ekonomskih elaboratov.)

Druge točka dnevnega reda pa je bila posvečena pripravi na občne zборе osnovnih sindikalnih organizacij. Konec leta bo namreč potekla dveletna mandatna doba vodstev teh organizacij, zato se je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta odločilo, naj se občni zbori osnovnih sindikalnih organizacij izvedejo med 1. novembrom in 15. decembrom letos. Da bi usposobili vodstva teh organizacij za izvedbo občnih zborov, bo prihodnji petek celodnevni seminar za predsednike in tajnike osnovnih sindikalnih organizacij v domu pod Storžičem. Na tem seminarju se bodo udeleženci seznanili s tehničnimi, organizacijskimi in vsebinskimi pripravami za občne zборе, v drugem delu pa bodo razpravljali o današnjih osrednjih problemih, s katerimi se morajo ukvarjati sindikati, o učinkovitosti dela vodstev sindikalnih organizacij in o programih dela vodstev in celotne organizacije.

— ok

ZIRIJA ZA PODELJEVANJE PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA pri Republiški konferenci SZDL v Ljubljani (Komenskega 11)

razpisuje za leto 1971
30 priznanj Osvobodilne fronte,
ki bodo podeljena ob 30-letnici OF 27. aprila 1971

Priznanje OF se podeljuje posameznikom, družbeno-političnim in drugim organizacijam za posebne družbenopolitične, znanstvene in organizacijske dosežke pri razvijanju in krepitvi socialističnih samoupravnih družbenih odnosov. Priznanje OF se podeljuje tistim posameznikom in organizacijam, ki so s svojim delom, posamezniki pa tudi z drugimi osebnimi kvalitetaми prispevali k dosežkom trajnejšega pomena in so s tem vplivali na uveljavljanje in razvoj socialističnega družbenopolitičnega sistema, socialističnih družbenih odnosov, na razvoj samoupravljanja, zlasti pa za dosežke, ki pospešujejo neposredno uveljavljanje občanov in delovnih ljudi na vseh področjih in v vseh oblikah družbenega življenja.

Predloge za Priznanja OF lahko pošiljajo organizacije in posamezniki do vključno 15. januarja 1971. Zakasnelih prijav žirija ni dolžna upoštevati.

Predlogi morajo poleg kratkih življenjepisnih podatkov in naslovov predlagancev vsebovati čim popolnejšo utemeljitev razlogov, zaradi katerih naj bi predlaganec zaslužil Priznanje OF.

Predlogi naj se pošiljajo na posebnem obrazcu, ki ga bo republiška žirija izdala in razposlala vsem občinskim konferencam SZDL.

Priporočamo, da enake obrazce uporabljate tudi pri predlogih za občinska Priznanja OF.

Seminar za vodstva ZK

Občinska konferenca ZK Kranj bo 5. in 6. novembra na Jezerskem pripravila seminar za sekretarje organizacij ZK, sekretarje oddelkov in za člane komiteja občinske konference. Na seminarju bodo obravnavali aktualna notranja in mednarodna po-

litična vprašanja, odnose med cerkvijo in državo, uresničevanja resolucije prve konference ZKS in prve ter druge seje občinske konference ZK. Govorili bodo tudi o organizaciji ljudskega odpora v krajevnih skupnostih.

A. Z.

RADOVLJICA

Kot smo že pisali v sobotni številki Glasa se v radovljiški občini ta teden nadaljujejo javne razprave o predlogu statuta in pravilnika skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj, ki jih organizira občinski sindikalni svet. Včeraj (torek) je bila takšna razprava v Radovljici za delovne organizacije s področja mesta, danes popoldne bo v tovarni Verig Lesce za delovne organizacije s področja Lesc, jutri v restavraciji gostišča Črna prst v Bohinjski Bistrici in v petek v dvorani sindikalnega doma v Kropi. Vse razprave so predvidene ob 16. uri.

V ponedeljek zvečer se je sestal politični aktiv mesta Radovljica. Razpravljali je o problematiki krajevnih skupnosti mesta, o ureditvi starega dela Radovljice in aktivnosti društva in družbenih organizacij.

Jutri popoldne se bo pri občinski organizaciji SZDL sestala komisija za pomoč in varstvo ostarelih ljudi. Govorili bodo o evidentiranju tistih občanov, ki so potrebni kakršnekoli družbene pomoči.

ŠKOFJA LOKA

Te dni v Škofji Loki poteka obsežna propagandno-izobraževalna akcija, ki jo organizirajo Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri Svetu splošnih in notranjih zadev skupščine občine Škofja Loka, organi javne varnosti in člani kolesarskih krožkov ter družin pionirjev-prometnikov na vseh osnovnih šolah v komuni. Namen akcije je opozoriti ljudi, naj bodo previdnejši in naj z doslednim upoštevanjem predpisov pripomorejo k zmanjšanju števila nesreč. Kolesarji so tako po mestu nalepili 100 lepakov, med občane pa razdelili 5700 tiskanih navodil. Obenem za prihodnje dni pripravljajo dvojce predavanj, spremljanih z barvnimi diapozitivi, ter pregledujejo kolesa in kolesa s pomožnimi motorji, ki so bila oziroma bodo v dneh od 17. do 23. oktobra na cesti. Okrog 1000 letakov nameravajo razdeliti tudi voznikom konjskih in drugih vpreg. V široko zastavljeni akciji sodeluje cela vrsta strokovnjakov, ki po osemletkah prirejajo razgovore o pravilni tehnični opremlitvi koles, o vedenju udeležencev v prometu, o ravnanju s posameznimi prevoznimi sredstvi itd. (-ig)

Osebni dohodki v Železarni

Po analizi sektorja za ekonomiko so znašali povprečni osebni dohodki v Železarni na Jesenicah v letošnjem prvem polletju 1157 dinarjev. Lanskoletno povprečje je za okrog 120

dinarjev nižje. Nekvalificirani delavci so dobivali povprečne osebne dohodke v višini okrog 700 dinarjev, delavci z visoko strokovno izobrazbo pa okrog 2250 dinarjev mesečno.

O izobraževanju ob delu, učnih uspehih itd.

Po končani zadnji seji obeh zborov kranjske občinske skupščine je predsednik skupščine opozoril odbornike, da bo imela skupščina do konca leta dokaj natrpan delovni program in da bodo po 22. oktobru skupne seje vsakih 14 dni. Tako bodo na jutrišnji

seji odborniki razpravljali najprej o izobraževanju kadrov za gospodarstvo in o izobraževanju ob delu. V drugi točki pa bodo poslušali poročilo o učnih uspehih in vzgojnem delu osnovnih šol v občini. Razprave o obeh točkah se bodo udeležili tudi člani skupščine temeljne izobraževalne skupnosti Kranj. V nadaljevanju bodo odborniki razpravljali o negativnih po-

javih v delovnih organizacijah, koordinacijski odbor za pripravo in izvedbo programa gradnje šol in vzgojno varstvenih ustanov pa jih bo seznanil s potekom akcije. Med drugim je na dnevnem redu jutrišnje seje obeh zborov tudi soglasje za potek trase gorenjske avtoceste in poročilo o nastali škodi na komunalnih objektih v neurju julija letos. A. Z.

UREDILI BODO KRIZIŠČE — Na Bledu, pri odcepu ceste za Ribno, so minuli teden začeli podirati stanovanjsko hišo. Tako bodo lahko na tem delu razširili cestišče in hkrati uredili krizišče. — Foto: A. Ž.

Varstvo pri delu

Na 1000 delavcev se pri nas pripeti 76 nesreč letno — Lani se je na delovnih mestih v Sloveniji pripetilo 44.593 nesreč — Kako je z varstvom pri delu

Na republiškem svetu zveze sindikatov Slovenije te dni razpravljajo o stanju in problemih varstva pri delu. V političnih ciljih in nalogah, ki so jih slovenski sindikati sprejeli na svoji drugi konferenci junija letos, je med drugim zapisano: »Večja poslovnost in racionalnost ne smeta povzročiti, da bi zanemarjali skrb in odgovornost za ustrezne delovne razmere in da ne bi izpopolnjevali sodobnih oblik varstva pri delu...«

Podlaga za razpravo o problemih varstva pri delu je poročilo republiškega inšpektorata dela za preteklo leto. Primerjava podatkov za leto 1969 s podatki o številu nesreč pri delu v letu 1968 kaže, da je skupno število nesreč v rahlem porastu. Lani so na delovnih mestih v naši republiki zabeležili 44.593 nesreč, oziroma na 1000 zavarovancev 76 nesreč. Največji porast nesreč pri delu na 1000 zavarovancev v letu 1969 je zabeležen v proizvodnji in predelavi premoga, črni metalurgiji, metalurgiji barvastih kovin,

kemični industriji, obrtni dejavnosti, prometu in še nekaterih dejavnostih. Število nesreč se je zmanjšalo v gozdarstvu, industriji gradbenega materiala, v proizvodnji in distribuciji električne energije in kmetijstvu.

Analize nesreč pri delu ob pregledih v organizacijah so pokazale, da je prišlo do porasta nesreč iz raznih vzrokov. Iz gradiva se da nedvomno ugotoviti, da sodi med poglavitne vzroke nepoučenost ali pomanjkljiva poučenost ponesrečenec o varstvu pri delu. Zanimiva je ugotovitev, da so se pripetile številne nesreče novim delavcem. To nedvomno kaže na premajhno skrb, kako te osebe obvladajo varstvo pri delu.

Nadaljnji vzrok nesreč je ponekod v povečanem delovnem ritmu. Ugotovljeno je tudi, da so ponekod vplivali na povečanje nesreč pri delu spremenjeni tehnološki postopki ter v določenih primerih obdobje priučevanja in prilagajanja na nove stroje in naprave, ki so bili ob več-

jih rekonstrukcijah zamenjani s starim strojnimi parkom. Pomanjkljiva organizacija dela je prav tako v določenih primerih privedla do nesreče.

Zmanjšalo pa se je število smrtnih nesreč. 1968. leta je bilo 86, lani pa 67 smrtnih nesreč pri delu, na poti na delo ali z dela ter na službenem potovanju. Vse nesreče na poti na delo ali z dela so se pripetile v javnem prometu na cestah ali na železniških prehodih.

Skoraj vse organizacije imajo izdelane splošne akte o varstvu pri delu, vendar republiški inšpektorat za delo še vedno ugotavlja razne vsebinske pomanjkljivosti v teh aktih.

Med poglavitnimi nalogami slovenskih sindikatov je tudi skrb za ustrezno varstvo pri delu, da bi bil naš delovni človek zdrav in sposoben čim dlje delati sebi, družini in družbi v korist. Zato sedanje razprave niso posledica kampanjske, občasne akcije, temveč nenehne skrbi za dosledno varstvo pri delu. J. V.

Naraščanje stanovanjskih varčevalcev

1965. leta so bili ukinjeni stanovanjski skladi in banke so prevzele takratna sredstva. Tako je bil z letom 1966 uveden sistem stanovanjskega varčevanja. Banke so začele odobravati kredite za stanovanjsko gradnjo na podlagi varčevanja zasebnih stanovanjskih varčevalcev in vloženih sredstev delovnih organizacij. Pomembno pri tem je, da so delovne organizacije z lastnimi sredstvi že zelo zgodaj začele podpirati zasebne varčevalce.

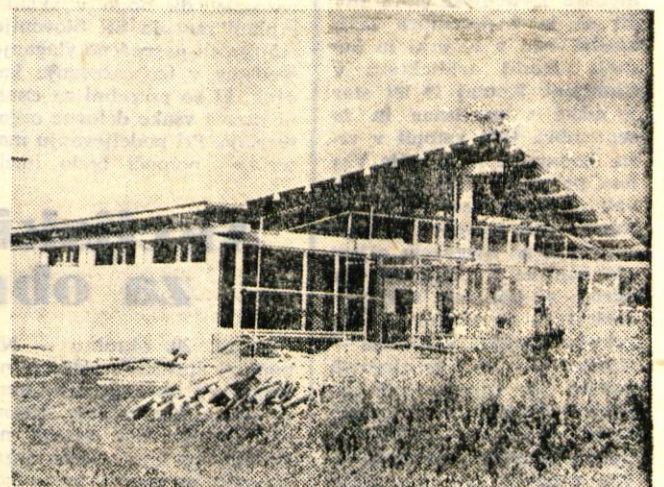
Tako so pri Gorenjski kreditni banki Kranj delovne organizacije in zasebniki do konca leta 1966 vložili že 9,962 milijona novih dinarjev. Konec naslednjega leta se je znesek povečal na 24,636 milijona, 1968. leta 24,601, 1969. leta 42,542 in konec avgusta letos je vrednost teh sredstev že znašala 55,908 milijona novih dinarjev. Stanovanjski varčevalci (zasebniki) pa so imeli konec avgusta letos pri Gorenjski kreditni banki vložnih 7,664 milijona novih dinarjev.

Zanimiv je tudi podatek,

kako so pri Gorenjski kreditni banki v zadnjih letih naraščale pogodbe o oročanju sredstev za stanovanjsko varčevanje. 1966. leta je bilo 297 pogodb, 1967. že 870, leto kasneje 1482, lani 1895, konec avgusta pa je bilo že 2354 pogodb.

Povedali smo že, da tako kot druge banke tudi Gorenjska kreditna banka stanovanjskim varčevalcem vsako leto odobrava kredite za gradnjo stanovanj. 1966. leta je znašala vrednost izkoriščenih kreditov v stanovanjskem gospodarstvu 27,428 milijona novih dinarjev, leto kasneje 28,345, 1968. leta je bila vrednost izkoriščenih kreditov 47,738 milijona, lani 47,630 in letos do konca avgusta 34,425 milijona novih dinarjev.

Nazadnje pa pogledimo za kolikšne varčevalne roke se odločajo na Gorenjskem bodoči graditelji oziroma lastniki stanovanj. Za 13 mesecev je bilo letos 319 pogodb (lani 468), za 18 mesecev 126 (86), za 2 leti 748 (574), za 3 leta 401 (285), za 4 leta 153 (lani 108) itd. A. Zalar

Trgovsko podjetje Kočna Kamnik gradi v Mostah pri Komendi novo samopostrežno trgovino, v kateri bo tudi bife in mesnica. Novo trgovino zidajo blizu šole in glavne ceste. Na drugi strani ceste nasproti nove trgovine pa je po urbanističnem načrtu predvidena bencinska črpalka. — Foto: J. Vidin

Nande Jocif

Poklonimo se spomenu Nandeta Jocifa. 18. oktobra zjutraj se je tragično izteklo njegovo življenje. Človek je skrivnost, treba jo je razrešiti. Če je boš razreševal vse življenje, nikar ne govori, da si zapravlil čas... Če za koga veljajo te besede, potem veljajo za Nandeta Jocifa. Vse njegovo življenje je bila ena sama ustvarjalna pot — mnogo dobrega je storil in mnogo dobrih in velikih del je imel še storiti... V življenju je nemara potrebno predvsem od kraja doumeti neizpodbitno resnico: »So stvari, ki se jih ne moreš hitro naučiti, in treba je zanje časa, ki je vse, kar imamo, odšteti velik davek! To so najpreprostejše stvari na svetu, in ker je človeku potrebno vse življenje, da se jih nauči, je tista trohica, kolikor vsak človek spozna v življenju novega, zelo dragocena in edina dediščina, ki jo lahko zapustil.« To življenjsko modrost je Nande dodobra spoznal — to pričajo dela, ki so ostala po njem! Nikdar mu ni bilo nobeno delo odveč, nikdar ni zastal v svojem ustvarjalnem zagonu. Spomnimo se njegove življenjske poti. Rodil se je 4. decembra 1925, končal šolo v Kranju in kasneje študij arhitekture v Ljubljani. Komaj 19 let star je odšel v partizane in že septembra 1944 vstopil v vrste komunistične partije. Vsa leta po vojni smo ga srečevali v družbenopolitičnih, samoupravnih in športnih organizacijah na njegovem ožjem območju in v Kranju. Z vso skrbjo — kot dolg naši preteklosti — je skrbel za spominska obeležja v Kranju — mnoga so zrasla iz njegovih zamisli in izpod njegovega peresa. Nasilna smrt je pretrgala njegovo življenjsko pot, a njegova dela bodo živela v nas in nas spominjala na prijatelja, na dobrega tovariša, na človeka Ferdinanda Jocifa.

Družbenopolitične organizacije Stražišče

Pred odkritjem spomenika generalu Maistru

Dvakrat sem videl generala Maistra

Stane Peček iz Kamnika je predsednik koordinacijskega in propagandnega odbora za postavitev spomenika generalu Maistru. Peček, ki se je rodil 1899. leta v Ljubljani, je tudi Maistrov soborec. V dnevi pred velikim praznikom ob odkritju spomenika generalu Maistru v Kamniku sem tovarišu Pečku zastavil nekaj vprašanj v zvezi z dogodki pred petdesetimi leti in letošnjim odkritjem spomenika:

»Tovariš Stane, kako ste se priključili med prostovoljce, borce za severno mejo?»

»1917. leta sem bil mobiliziran v avstrijsko vojsko. Blizu Doberdoba sem bil na soški fronti. Vdrli smo do Piave, pa smo se spet umaknili in v naselju Kodroja v Italiji dočakali konec vojne. V polku smo bili samo slovenski fantje, oficirji pa so bili različnih narodnosti. V Kodroji se je naš polk uprl.

Onstran Soče smo zamenjali vse oficirje tujih narodnosti s slovenskimi oficirji. Umaknili smo se v Gorico, kjer pa so Italijani zahtevali, da predamo orožje. To pa se ni zgodilo. Več sto slovenskih fantov je z orožjem prispelo v Ljubljano. Nekaj dni sem bil doma brez dela, potem pa me obišče prijatelj in pravi: »Stane, pojdi z nami, gremo branit Koroško.« Vzel sem puško in bombe, ki sem jih prinesel s soške fronte in odpotoval s prostovoljci proti Dravogradu.»

»Se spominjate prvih bojev in krajev, kjer ste se bojevali?»

»Prva borba, v kateri sem sodeloval, je bila ob Dravi na Koroškem. Kje točno je to bilo, se ne spominjam. Spominjam se, da smo bili oblečeni v vojaške avstrijske uniforme, na kapi pa smo imeli slovensko trobojko. V spominu so mi ostale vasi Kamen, Tinje, Dobla ves, Črna na Koroškem, Pliberk, Velikovec in Dravograd. V bojih pri Tinjah, ki so trajali več dni, je sodelovalo več sto prostovoljcev.»

Stane Peček

»In srečanje z generalom Maistrom?»

»Generala Maistra sem dvakrat videl; enkrat na pohodu, ko smo se srečali z njim, drugič pa sem ga videl v neki dolini, ko je govoril borcem o nujnosti boja za zavarovanje severne meje. Vendar je od teh dogodkov že 52 let.«

»Je za odkritje spomenika vse pripravljeno?»

»Doslej nam gre vse po načrtu. Kamnik bo priskočil sprejel vse goste, ki bodo prišli na odkritje spomenika.«

J. Vidic

Družbeni dogovor o štipendiranju

Izobraževalna skupnost SR Slovenije, skupnost študentov Slovenije, republiška konferenca zveze mladine Slovenije, republiška konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva, republiški svet zveze sindikatov, centralni komite zveze komunistov Slovenije, izvršni svet skupščine SR Slovenije, republiški zavod za zaposlovanje, gospodarska zbornica SR Slovenije, sklad Borisa Kidriča, sklad Borisa Kraigherja, republiška skupnost socialnega zavarovanja, univerza v Ljubljani, združenje visokih in višjih šol v Ljubljani ter združenje visokošolskih zavodov v Mariboru bodo podpisali družbeni dogovor o štipendiranju in kreditiranju učencev in študentov v Sloveniji. Dogovor bo rabil kot osnova za družbenopolitično akcijo na ravni republike, občin in delovnih organizacij. Prizadevali si bodo, da bo vsakemu mlademu človeku z družbeno pomočjo dosegljiva tista izobrazba, ki njegovi sposobnosti in nagnjenjem najbolj ustreza.

Podpisniki dogovora se zavazujejo, da bodo v skladu s plani razvoja SR Slovenije omogočali pospešeno vlaganje sredstev v izobraževanje kadrov, ki so potrebni za enotni razvoj vsake delovne organizacije. Pri podeljevanju materialne pomoči bodo imeli

prednost tisti učenci in študentje, ki dosegajo boljši učni uspeh, pa so v slabšem materialnem položaju.

Za študente oziroma štipendiste je pomemben dogovor, da bodo vsako leto v skladu s povečanjem življenjskih stroškov valorizirali že podeljene štipendije in posojila. Štipendistom in posojiljemalcem bodo po končanem študiju omogočali zaposlitev na najustreznejših delovnih mestih za enak čas, kot so prejeli štipendijo.

Štipendiranje mora postati sestavni del kadrovske politike vsake delovne organizacije, občine in republike. Osnova mora biti v načrtu in dolgoročno kadrovanju oziroma poklicnem usmerjanju že od višjih razredov osnovnih šol naprej. Učencem in študentom moramo dati materialno pomoč v takšni višini, da se bodo lahko nemoteno posvetili izobraževanju.

Družbeni dogovor o štipendiranju, ki je te dni v javni razpravi, bo nedvomno prispeval k dolgoročni kadrovski politiki. Kajti ne gre prezreti, da so dosedanje pomanjkljivosti na tem področju vzrok, da je na srednjih šolah in med študenti na univerzi le malo kmečke in delavske mladine.

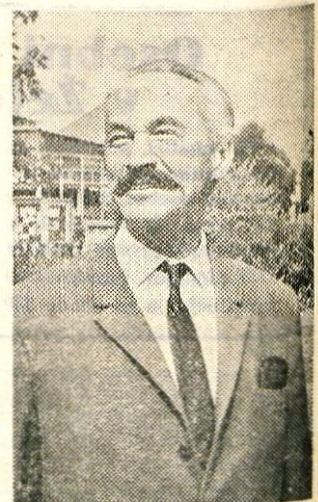
J. Vidic

Akcijski program za obnovo ZK

Kranj, 20. oktobra — Na podlagi sprejetih sklepov na drugi seji občinske konference zveze komunistov Kranjskega se popoldne sestali na skupni seji komisija za organizacijo in razvoj zveze komunistov ter idejnopolično usposabljanje komunistov pri občinski konferenci ZK in komisija za delo med mladimi pri komiteju občinske

konference ZK Kranj. Člani obeh komisij so razpravljali o uresničevanju sklepov seje občinske konference ZK, ki je obravnavala obnovo zveze komunistov v občini. Obe komisiji sta sprejeli 10 točk obsega akcijski program občinske organizacije ZK za obnovo zveze komunistov in idejnopolično usposabljanje komunistov.

A. Z.

MLADINSKI PROSTORI V ŽELEZNIŠKI POSTAJI — Do Kamnika še vozijo vlaki, toda le tovorni. Potniški vlaki na tej progi so že zdavnaj ukinjeni. V Kamniku so dlje razmišljali, kako naj bi uporabili prostore bivše železniške postaje. Po daljših pogajanjih je občina končno le sklenila pogodbo in od železnice odkupila železniško postajo v Kamniku.

Glede uporabe teh prostorov imajo Kamničani različno mnenje. Skoraj gotovo je, da bo v stavbi mladina našla težko pričakovane prostore za dejavnost sekcij in nasploh mladinske organizacije. Niso pa redki, ki menijo, da bi prostore v bivši železniški postaji lahko preuredili in namenili različnim razstavam v Kamniku. Predstavniki krajevne skupnosti Kamnik pa celo menijo, naj bi se prostor pred železniško postajo preuredil za avtobusno postajo, tod naj bi se delno uknila železnica in speljala nova široka cesta. Slednji predlog verjetno ne bo dobil podpore, ker je urbanistični načrt mesta Kamnik že pripravljen in bodo v kratkem o njem razpravljali na seji občinske skupščine. Po urbanističnem načrtu pa je bodoča avtobusna postaja predvidena blizu potoka Kamniška Bistrica.

J. Vidic

Financiranje zdravstvenega zavarovanja delavcev

Po dosedanjih predpisih je sklad zdravstvenega zavarovanja delavcev zbiral dohodke iz več vrst prispevkov in dohodkov. Tako se je formiral celotni dohodek sklada v letu 1970 iz 11 vrst prispevkov in dohodkov.

osnovni prispevek	65,1 %
dodatni prispevek po 1. točki	16,3 %
dodatni prispevek po 2. točki	2,3 %
dodatni prispevek po 3. točki	0,1 %
prispevek za zdravstveno varstvo upokojencev	12,1 %
drugi prispevki	0,4 %
del prispevka iz IP zavarovanja	3,5 %
preneseni del presežka iz 1969	
dohodki od organizacij	0,7 %
povračila škode	0,4 %
drugi dohodki	—
Celotni dohodek	101,3 %
izločitev v rezervo	1,3 %
Cisti dohodek	100,0 %

Iz gornjega prikaza strukture čistega dohodka sklada je razvidno, da predstavlja skoraj dve tretjini čistega dohodka osnovni prispevek za zdravstveno zavarovanje, ki je sestavni del bruto osebnega dohodka. Naslednji dve pomembnejši vrsti prispevkov sta še dodatni prispevek po 1. tč. 79. člena TZOFŠZ, ki ga plačujejo delovne organizacije, ki so imele večje stroške od poprečnih in jim je bil določen individualno, ter prispevek za zdravstveno varstvo upokojencev, ki ga je plačevala republiška skupnost v pavšalnem znesku za vsakega upokojenca. Vsi ti trije prispevki predstavljajo 93,5 % čistega dohodka sklada.

Na podlagi tako formiranega čistega dohodka je sklad pokrival izdatke za zdravstveno varstvo, za denarne dajatve (predvsem nadomestila OD), za poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje ter za ostalo, kjer so predvsem sredstva za izvajanje zavarovanja, bančni stroški in stroški samouprave zavarovancev.

Z novim sistemom zdravstvenega zavarovanja, ki bo začel veljati 1. januarja 1971 na podlagi splošnega zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva prebivalstva, na podlagi zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva ter statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj, ki je trenutno v javni razpravi, pa bo financiranje sklada izpeljano na nov način, skladno z novimi predpisi.

Bistvena novost oziroma sprememba je v tem, da se čisti dohodek sklada ne bo formiral več iz toliko vrst prispevkov in dohodkov. Odprave namreč predpisovanje vseh dodatnih prispevkov. Obstajala bo le enotna stopnja prispevka za zdravstveno zavarovanje, ki pa bo seveda različna glede na višino z ozirom na obseg zavarovanja, ki ga bodo posamezne vrste zavarovancev in drugih oseb imele. Najvišja bo stopnja za zavarovance v rednem delovnem razmerju, ki imajo vse pravice iz zdravstvenega varstva in zavarovanja. Nižja bo na primer za upokojence, ki uživajo samo pravice iz zdravstvenega varstva. Pri

upokojencih bo uveljavljena tudi ta sprememba, da bo osnova za obračun prispevka ustrezna dajatev, ki jo prejema upokojenec, in se prispevek ne bo več plačeval v pavšalnem znesku.

Osebam, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost, bodo določene osnove, od katerih se bo plačeval prispevek v odstotku. V določenih primerih pa bo prispevek določen v pavšalnem znesku.

Novost v novih predpisih je tudi v tem, da bo sestavni del enotne stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje tudi del, ki se bo nanašal na kritje stroškov v zvezi z nesrečami pri delu in poklicnimi boleznimi. Ta del enotne stopnje se bo v knjigovodstvu sklada vodil ločeno, prav tako pa se bodo evidentirali tudi ustrezni stroški. Na primer: če bi enotna stopnja prispevka znašala 7,5 %, bi del za kritje stroškov v zvezi z nesrečami pri delu znašal 1 % (6,5 % + 1 % = 7,5 odstotka). Ta del, ki bi bil posebej določen, pa je možno povečati še do 50 %, če se ugotovi, da delovna organizacija ali zasebni delodajalec ne skrbi dovolj za varnost pri delu in ostale pogoje, ki jamčijo, da se število nesreč pri delu ali poklicnih boleznih zmanjša na najnižjo možno mero.

Z izvajanjem zdravstvenega zavarovanja po novih predpisih je dobila nova skupnost zdravstvenega zavarovanja mnogo širša pooblastila kot je bilo to doslej. To se kaže predvsem v popolni samostojnosti skupščine tako pri določanju višine stopenj prispevka ali pavšalnih zneskov prispevka kot tudi pri določanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja in varstva, kolikor ji to dopušča oziroma omogoča zakon izven obveznih oblik zdravstvenega varstva. Res je, da zakon nalaga skupnosti, da po načelih družbenega dogovarjanja doseže izoblikovanje izhodišč za določitev višine stopenj prispevka, pri čemer naj bi zbrala mnenja skupščina občin, občinskih sindikalnih svetov, zdravstvenih in ostalih delovnih organizacij, vendar je na koncu le skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja tisti forum, ki bo dokončno sprejel sklep o višini stopnje

prispevka za prihodnje leto.

Poleg zavarovancev samih, ki bodo plačevali prispevek za zdravstveno zavarovanje iz osebnega dohodka, poleg oseb, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost, ki bodo plačevale prispevek za svoje zdravstveno zavarovanje iz lastnih sredstev, se bodo v posameznih primerih, ki so določeni z zakonom in v statutu, pojavili kot zavezanici prispevka še drugi (npr. skupščine občin).

Iz vsega povedanega sledi, da enotna stopnja prispevka ne bo mogla ostati na dosednji ravni, ker bo treba zbrati več sredstev kot v le-

tošnjem letu. Že sama združitev sedanjega osnovnega in vseh dodatnih prispevkov pomeni višjo stopnjo enotnega prispevka. Seveda pa je pri tem treba računati na spreminjena določila za formiranje rezerve, ki mora v petih letih doseči 8,33 % planiranih izdatkov sklada v tekočem letu, kar pomeni, da bo treba več sredstev izločiti v rezervo in jih bo več treba tudi formirati.

Nadalje je treba pri določevanju stopnje računati s porastom cen, predvsem pa z zahtevo zdravstva po usklajitvi osebnih dohodkov in formiranjem ekonomske amorti-

zacije. Sanacijo vseh teh in še drugih zahtev pa je možno izvesti le z večjimi sredstvi kot do sedaj.

Glede pokrivanja morebitnega primanjkljaja sklada je po novih predpisih predvideno, da se ne bo več pokrival z izrednim prispevkom, ki so ga plačevali zavarovanci iz neto osebnih dohodkov, pač pa se krije s sredstvi rezerve. Vendar je treba porabljeni znesek vrniti v rezervo v prihodnjem letu s sredstvi, ki se zberejo s predpisom posebnega prispevka, ki ga plačujejo delovne organizacije v breme dohodka.

Z. Bogataj

Tržiško gospodarstvo v prvem planu

Osrednja vprašanja 17. skupne seje obeh zborov občinske skupščine Tržič pretekli petek so bila posvečena vprašanjem občinskega gospodarstva. V ta okvir sodijo: polletno poročilo o gibanju gospodarstva, poročilo o stanju sanacije tovarne Runo ter razprava o integracijskih procesih v drugih delovnih organizacijah, ob to pa lahko zvrstimo še ostale točke dnevnega reda (integracijski procesi v zdravstvenem domu Kranj, stanje požarne varnosti v občini ter razprava o dolgoročnem programu geodetskih del na območju občine), kot stalen pripev, kot v ljudski pesmi, pa se je tradicionalno priključila točka o podražitvi kruha in mesa. Malo pozno, vendar zaradi parlamentarnih počitnic to prej ni bilo mogoče, so odborniki poslušali poročilo o gibanju gospodarstva v občini v I. polletju 1970, ki ga je pripravil oddelek za gospodarstvo pri občinski skupščini. To ugotavlja, da je vedno večja inflacija poživila rast industrijske proizvodnje, pustila pa seveda vrsto drugih neugodnih posledic. Konjunktura, ki je vladala, zlasti na zahodnem tržišču, podjetja niso mogla izkoristiti, ker so visoke proizvodne cene slabile konkurenčno sposobnost, s tem pa pospeševale preorientacijo proizvajalcev na domači trg. Sicer so se zaloge gotovih izdelkov nekoliko povečale (za 7,8 %), toda to je v bistvu povzročila rast cen, medtem ko njihov fizičen obseg ni bil večji. Proizvodnja se je povečala za 14 %, polletni načrt pa je bil dosežen s 50,2 %. Če upoštevamo, da tržiška industrija izvaža 25 % svojega bruto proizvoda, od tega pa 75 % na konvertibilen trg, in še to, da je ta izvoz povečan glede na lansko prvo polletje za 3,8 %, nas ti podatki navidezno zadovoljijo. Toda dejstvo, da na zahodnem tržišču nismo več kon-

kurenčni, da gredo v ta izvoz podjetja v zavestno izgubo, usmerja smer izvoza proti klirinškemu področju.

Najbolj neugodno sliko pa pokaže primerjava osebnih dohodkov v Tržiču z drugimi gorenjskimi občinami in z republiko. Glede na to, da so skoraj vse ženske zaposlene (odstotek zaposlenih žensk se je v zadnjem letu še povečal in znaša zdaj 53,9 % vseh zaposlenih) družinski dohodek še ni porazen, česar pa ne moremo trditvi za individualnega. Življenski stroški so se namreč razen v juniju večali hitreje od nominalnih osebnih dohodkov, to pa po domače pomeni, da je osebni standard zaposlenih v petih mesecih od šestih obravnavanih padel. Poprečni osebni dohodek v Tržiču so bili 1096 din, in sicer v gospodarstvu 1078 ter v negospodarstvu 1378 din. Najbolj so porasli v gozdarstvu, gostinstvu, komunalni in gradbeni dejavnosti, najmanj pa v kmetijstvu. Nezaposlenost v Tržiču je minimalna in znaša komaj 1 % vseh zaposlenih, poleg tega pa delovne sile že močno primanjkuje.

21 strani obsegajoče poročilo, ki so ga odborniki dobili že z vabilom na sejo, ocenjuje tudi večjo ali manjšo uspešnost gospodarjenja posameznih gospodarskih dejavnosti in gospodarskih organizacij. Na samem vrhu uspešnosti so komunalno-stanovanjska dejavnost, industrija in obrt, najmanj uspešna pa trgovina in kmetijstvo, ki je poslovalo še komaj rentabilno. Industrija kot najvažnejša gospodarska dejavnost prikazuje še kar ugodne rezultate: povečale so se ekonomičnost, rentabilnost in produktivnost, zadovoljuje pa tudi stopnja dobička. Edina gospodarska organizacija, ki je poslovala z izgubo, je tovarna usnja Runo, med manj uspešne pa sodijo TRIO, tovarna pil Triglav, Bombažna

predilnica in tkalnica (ta druga največja delovna organizacija je po dohodku na zaposlenega v industriji na zadnjem mestu v občini), kmetijska zadruga in mesarsko podjetje. Razveseljivi so rezultati gostinskega podjetja Zelenica, čeprav se ji je v začetku leta pripojilo nerenatibno gostinsko podjetje Tržič. Tu sta se povečali tako produktivnost kot rentabilnost, osebni dohodki zaposlenih pa so se povečali skoraj za 30 %.

Vsi ti gospodarski kazalci sicer ne dopuščajo nobenega spanja na navideznih lovorikah, ne vzbujajo pa tudi prebudega gospodarskega glavo-bola. (Res pa je, da analiza stanja gospodarstva v občini, ki jo je za konferenco ZK pripravila družbeno-ekonomska komisija te organizacije, kaže bolj vznemirljivo sliko. Ta prikaz temelji na tehle elementih: kadrovska problematika, gibanje osebnih dohodkov, stopnja dobička na fakturirani realizaciji in vlaganja ostanka dohodka v sklade podjetij. Zanimivo bi bilo »soočenje« obeh poročil.)

Skupščina je spregovorila tudi o načelnih vprašanjih, ki morajo biti rešena, preden pride do referendumov o integracijah v delovnih organizacijah. (Neuradno smo izvedeli, da bo tak referendum v tovarni pil Triglav za priključitev k ljubljanski Metalki že v ponedeljek, 26. oktobra.) V tovarni Runo, kjer je prisilna uprava že deseti mesec, se v tem času ni kaj bistvenega zgodilo. Zamenjal se je prisilni upravitelj, ker predvidevajo priključitev te tovarne h Konusu, če bodo odobreni krediti za sanacijo iz republiškega sklada gospodarskih rezerv in iz drugih virov. Z devetimi novimi milijoni bi bilo po elaboratu, izdelanem v Konusu, moč sanirati podjetje, s tem da bi ostal obseg proizvodnje nespremenjen.

—ok

Zveza komunistov in slovensko kmetijstvo

Zadnja, 16. plenarna seja CK ZKS, je potrdila tudi akcijski program za uresničevanje sklepov II. seje konference ZK Slovenije o kmetijstvu, ki smo jo vsaj v grobem spremljali tudi mi. Ker ti sklepi niso samo pomembni, ampak tudi konkretni, je prav, da jim posvetimo nekaj več vrstic.

Sklepi so deležni široke politične podpore slovenskih komunistov in celotne slovenske javnosti, zlasti kmetijskih proizvajalcev. Hkrati so prispevek k oblikovanju stalne prihodnje zvezne konference ZKJ o agrarni politiki ter izdelavi srednjeročnega in dolgoročnega razvoja Slovenije. Sklepi nakazujejo tudi organe, ki naj bi bili za uresničitev določene naloge odgovorni, ter čas, seveda če je njegova določitev mogoča.

Slovenska partijska konferenca meni, da bi morali v kmetijstvu rešiti predvsem naslednje naloge.

Za nadaljnji razvoj kmetijstva je bistveno aktivno

sodelovanje znanstvenih in raziskovalnih ustanov, in to predvsem pri oblikovanju dolgoročne agrarne politike in razreševanju aktualnih ekonomskih, družbenopolitičnih, socialnih, organizacijskih ter tehnoloških vprašanj našega, predvsem zasebnega kmetijstva. Vzporedno s tem pa bo morala v kmetijskih in gozdarskih organizacijah dozorevati tudi samoupravna praksa. Dalje. Ker je politični položaj na podeželju dokaj raznolik (politična aktivnost kmeta), je potrebno v republiki in občinah usklajevati akcijo za večjo kmetovo politično mobilizacijo. Glavno breme bosta nosili Zveza mladine in socialistična zveza, ki bo morala na ravni republike in občin ustanoviti kmetijske sekcije. Zveza komunistov nadalje predlaga akcijo za preobrazbo gospodarske strukture kmetijstva in združevalne procese med proizvodnjo, predelavo in trgovino. Zato je potrebno v že združenih organizacijah oceniti doseženo raven gospodarskega in samoupravnega razvoja in na tej osnovi graditi prihodnjo razvojno politiko. Kjer so omenjeni procesi v začetni fazi, jih je treba pospešiti in vzporedno s tem razvijati medobčinsko sodelovanje. Slovenski komunisti so na svoji konferenci prav tako sklenili, da je treba podpirati naložbe in združevanje sredstev za potrebe zasebnega kmetijstva, oblikovati ustrezno bančno politiko do celotnega kmetijstva, predvsem pa zasebnega in povezovati hranilnokreditne službe v v kmetijskih delovnih organizacijah. Pri tem pa niso pozabili pospeševalne vloge gospodarske zbornice in pomoči gospodarstva kmetijstvu. Sklepi konference zelo ostro zahtevajo, da morajo organizatorji kmetijskega trga dosledno izvajati družbene dogovore. Komunisti podpira-

jo stabilizacijske sklade na osnovi samoupravnih družbenih dogovorov in izpopolnitev sistema varstvenih cen, regresov in premij za najpomembnejše kmetijske proizvode. Med bistvenimi zahtevami je tudi razvoj in dopolnitev sistema kmetijske razvojne in pospeševalne službe ter njenega finansiranja, ureditev osnovnih šol na podeželju in kmetijskega šolstva v Sloveniji nasploh in vključitev sredstev javnega obveščanja v napore za razreševanje problemov slovenskega kmetijstva.

Seznam sklepov, ki so obenem delovne naloge slovenske skupnosti in dolg našemu kmetijstvu, še ni izčrpan. Pristojni organi bodo

morali slej ko prej proučiti vprašanje zemljiškega maksimuma, sistema dedovanja, zakupnih odnosov, občinskih zemljiških skladov, davčne politike kot sredstva za preprečevanje drobljenja kmečkih površin in pravične odškodnine za razlašena zemljišča. Spet je zaživel predlog za ustanovitev republiškega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo, zahteve po ureditvi zdravstvenega zavarovanja kmetov in postopnega prehoda na pokojninsko zavarovanje pa so že precej stare.

Torej, naloge ZKS, skupščinskih organov, izvršnega sveta, družbenopolitičnih organizacij, občinskih skupščin, kmetijskih delovnih organizacij itd., kljub temu, da so nekatere dolgoročne, niso majhne in preproste.

Potrebno bo precej truda in sodelovanja.

J. Košnjek

Kmetijci ob sodih

Sindikalna organizacija Kmetijsko-živilskega kombinata v Kranju je ob podpori samoupravnih organov in uprave podjetja priredila v soboto, 17. oktobra, izlet za svoje upokojece na Primorsko. Bilo jih je dva avtobusa. Ogledali so si bolnišnico Franjo, dolino Idrije in Soče, največ pa so se zadržali v Brdih. V veliki kleti vinarske zadruge na Dobrovi so si ogledali sodobne naprave mehaniziranega obratovanja, kjer bodo te dni končali letošnjo predelavo s približno 800 vagoni grozdja. Na avtomatskih polnilnicah vsakih 8

ur napolnijo 12.000 steklenic tokajca, rebule ali merlota. To je tudi glavni dohodek briškega kmeta, ki še dandanes dokaj trdo služi svoj kruh, kot so ugotavljali naši gorenjski kmetijci.

Vsi udeleženci, ki so prišli iz radovljiškega in drugih obratov, so ugotavljali, da so spoznali ali vsaj videli mnogo novega, različnega od našega kmetijstva na Gorenjskem, kjer se v glavnem ukvarjamo s krompirjem, ter bili zelo hvaležni organizatorjem tega izleta, ki bo, kot obetajo, postal vsakoletna tradicionalna oblika spoštovanja do upoko-jencev.

K. M.

Šole za kmetovalce letos v Kranju ne bo!

Vse je kazalo, da bo v Kranju že letos začela delovati šola za kmetovalce. Tako so namreč sklenili na spomladanskem posvetovanju Skupnosti kmetijskih šol Slovenije, predstavnikov kranjske občinske skupščine, Mlekarskega šolskega centra in kmetijskih delovnih organizacij z Gorenjske. Kranjska šola za kmetovalce naj bi bila dislociran oddelek Kmetijskega izobraževalnega centra iz Celja. Prvotna zamisel je bila, da bi bila šola v okviru Mlekarskega šolskega centra v Kranju, vendar ta nima dovolj materialnih možnosti, čeprav bi pri ustanavljanju in delovanju šole rad pomagal. Zato so se dogovorili, da šola za kmetovalce na Gorenjskem vseeno bo, in sicer v eni od izpraznjenih šol v kranjski občini. Vzporedno s tem pa so menili, da bi se

gorenjskim občinam splačalo gosposobiti propadlo šolo v Poljčah, saj se posledice njenega prenehanja že poznajo.

Da bi šola letos jeseni stekla, so se gorenjske kmetijske zadruge obvezale, da bodo zbirale kandidate in njihovo število sporočile celjskemu izobraževalnemu centru. Vendar pravega zanimanja zadruge niso pokazale, saj sta se odzvale samo dve in prijavi 6 kandidatov. Od ostalih kmetijskih zadrug glasu ni bilo. Ker je bilo število prijavljenih premajhno, celjski izobraževalni center šole za kmetovalce v Kranju ni organiziral.

Obstajajo obljube in upanje, da bo šola za kmetovalce v Kranju prihodnje leto. Letošnjim kandidatom pa ne preostane drugega kot da odidejo v šolo v Celje.

J. Košnjek

Acetone- mija ali ketoza goveda

Bolezen nastane zaradi pomanjkanja sladkorja v krvi ali pa zaradi motene presnove ogljikovih hidratov, kar ima vzročno zvezo z nepopolnim izgorevanjem maščob: V prekomernem številu se tvorijo kemične snovi ketoni (acetone, očetna kislina in druge), ki zasičajo kri. Kri postane izrazito kisla. Odvečni ketoni se izločajo prek urina, izdihanega zraka, potu in mleka, vendar pa se ponavadi s tem stanje organizma ne normalizira, ker se tvori več ketonov, kot jih žival lahko izloči.

V bolezen utegne voditi več vzrokov, glavni pa so: 1. čezmerna potrošnja ogljikovih hidratov pri različnih mlečnih in času visoke mlečnosti, 2. pomanjkanje ogljikovih hidratov v krmi ali pomanjkanje nekaterih snovi v krmi, ki so potrebne za normalno rast mikroflore v vampu in s tem normalno prebavo (kobalt, baker, mangan, žveplo, kalcij, fosfor, magnezij, dušik, vitamini), 3. dedno nagnjenost do bolezni, npr. pri frizijemskem govedu, 4. težje poškodovana jetra, ki ne morejo slediti potrebam živalskega organizma in 5. motnje v delovanju žlez z notranjim izločanjem.

Praviloma zbole živali 2-6 tednov po porodu, ko so velike zahteve po dobri in prebavljivi hrani, in to najraje pozimi in zgodaj spomladi, ko je kvaliteta krme najslabša. Pri porodu ponavadi ni težav in žival se pravilno otrebi. Pač pa čez nekaj dni ali tednov živali spremene obnašanje in hitro hujšajo, kar vodi v popolno izčrpanost. Živali so brez volje, upadlih lakotnic, ne-ade jedo in slabo prežive-kujejo, izrazito pa je motena tudi dejavnost predželodcev. Živali iztrebljajo malo, iztrebki pa so trši kot navadno in oviti s sluzjo. Bolne krave rade polegajo in ko leže, pogosto zasukajo glavo kot pri porodni mrzlici. Hoja jim je opletava. Včasih se tem znakom pridružijo še mišični drget, hudo slinjenje, motnje pri goltanju, motnje pri vidu, omedle-vica in lahko se celo zrušijo.

(Se nadaljuje)

dr. S. Bavdek

SENTA
SKLADIŠČE
KRANJ

Tavčarjeva 31
tel. 22-053

Kombinati, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci — odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu. Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zдроб in koruzni zдроб.

Cene so konkurenčne, skladišče je odprto od 5. do 19. ure in ob sobotah.

OBVESTILO

Občinska konferenca SZDL Kranj obvešča občane, da bodo javne razprave o osnutku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov v naslednjih krajih:

v NAKLEM 21. 10. 1970 ob 19. uri v Zadržnem domu
v CERKLJAH 25. 10. 1970 ob 8. uri v Zadržnem domu
v VOKLEM 25. 10. 1970 ob 9. uri v Prosvetnem domu
v PREDDVORU 25. 10. 1970 ob 9. uri v Prosvetnem domu
v STRAZISČU 25. 10. 1970 ob 9. uri v prostorih KZ Sloga
v KRANJU 26. 10. 1970 ob 17. uri v prostorih skupščine občine Kranj, soba št. 14

Občani!

Vabimo vas, da se javne razprave udeležite, s svojimi predlogi v razpravi pa pripomorate, da se bo zdravstveno zavarovanje delavcev in kmetov kar najboljše uredilo.

Učni uspehi na osnovnih šolah v občini Radovljica v šolskem letu 1969 - 70

V občini Radovljica je 6 popolnih osnovnih šol ter 8 podružničnih šol od 1. — 4. razreda. Le na podružnični šoli Koprivnik je kombinirani pouk. V občini je v osnovnih šolah 3316 učencev, ki so razporejeni v 136 oddelkih. Na vseh šolah deluje mlečna kuhinja, katere se poslužuje 2901 učenec ali 87,5 %.

Na šolah poučuje 86 učiteljev, 7 strokovnih, 27 predmetnih učiteljev in 14 profesorjev. Strokovno zasedenih je 63,4 % učnih ur. Največ učiteljev primanjkuje za pouk fizike, tehnične pouka in matematike ter srbohrvaškega jezika, kjer je zasedenih nestrokovno nad 50 % učnih ur.

Učni uspeh se iz leta v leto izboljšuje. V lanskem šolskem letu je izdelalo 3160 učencev ali 95,3 %. V primerjavi z učenim uspehom v šolskem letu 1964/65, ko je izdelalo 89,3 % učencev, je bil v lanskem šolskem letu narajen velik korak naprej. Najboljši učni uspeh je bil dosežen na osnovni šoli Lipnica 96,1 %, najslabši pa na osnovni šoli Radovljica 95,0 odstotka. Iz obeh rezultatov je razvidno, da je učni uspeh po šolah dokaj izenačen, kar je izraz ustaljenega kriterija ocenjevanja. Primerjava uspehov po razredih nam pove, da je najboljši rezultat dosegel II. razred, kjer je izdelalo 98 % učencev, najslabši rezultat pa VII. razred, kjer je izdelalo 91,8 % učencev. Pravico do opravljanja popravnih izpitov je imelo 231 učencev, popravni izpit je uspešno opravilo 198 učencev ali 85,7 %, kar je zelo visok rezultat.

Od generacije učencev, ki se je pred osmimi leti vpisala v I. razred osnovne šole, je izdelalo 69 % učencev. Število učencev, ki v rednem času končajo šolo, je v porastu. V šolskem letu 1966/67 je izdelalo le 55,4 % učencev. Glede na uspešnost generacije največ učencev konča v osmih letih osnovno šolo na osnovni šoli Bohinjska Bistrica 76,1 % in na osnovni šoli Bled 75,3 %, najmanj pa na osnovni šoli Lesce 59,3 %. V primerjavi z republiškim povprečjem je občina Radovljica v zgornji polovici. Z uspehom generacije še ne moremo biti zadovoljni. Z razvojem posebnega šolstva v občini se bo tudi uspeh generacije hitreje dvigal.

Na boljšanje učnega uspeha vpliva več činiteljev. Na

vajam jih le nekaj, toda ne po vrstnem vplivu njihovega vpliva.

V lanskem šolskem letu bolj kot druga leta je bila izražena družbena skrb za uspešnost razvoja osnovnega šolstva pri nas. Številni članki v dnevnem časopisu kakor tudi v strokovnih glasilih so vplivali tako na starše kot učitelje, da so povečali svoje napore za doseganje boljših učnih rezultatov.

V zadnjih letih so se izboljšali učni načrti in postali bolj enotni. Učbeniki zadnjih let so postali boljši in bolj privlačni za učence. Na novo se uvajajo delovni zvezki, ki predstavljajo velik prihranek na času in tako ostaja več časa za utrjevanje učiva. Kontrola znanja učencev je v zadnjem času postala bolj pogostna, saj imajo učitelji na razpolago za preverjanje znanja naloge objektivnega tipa in učne lističe.

Učila in ostala učna sredstva so vedno bolj izkoriščena, ker se uvaja kabinetni način pouka. Kabinetni pouk imajo že na osnovni šoli Gorje in Lipnica, v letošnjem šolskem letu pa bo stekel kabinetni pouk tudi na osnovni šoli Lesce.

Šolski prostor se je povečal na osnovni šoli Lipnica, postopoma pa se bo povečal še na ostalih šolah, ko bodo zgrajena nova šolska poslopja.

Strokovno izpopolnjevanje učiteljev je postalo bolj urejeno. Na vsakih 5 let bodo učitelji morali obiskati seminar v organizaciji zavoda za šolstvo. Na seminarjih bodo učitelji seznanjeni z novjšimi dosežki s področja specialnih metodik doma in v svetu. Z letošnjim šolskim letom so organizirani hospitacijski oddelki pod vodstvom dobrih praktikov. V teh oddelkih se bodo izpopolnjevali mlajši učitelji.

Veliko dela pri zgodnjem odkrivanju slabšanja socialnega okolja učencev sta prispevali šolski socialni delavci. V najbolj kritičnih primerih sta posredovali pri organih socialnega skrbstva, da se je socialno stanje marsikatero družine izboljšalo. V bodoče mora to šolsko službo okrepiti še s šolskimi psihologi in pedagogi. Timska obravnava kritičnih učencev bo dala še boljše rezultate. Z zbranimi podatki bodo učitelji svoje učence bolj spoznali ter še bolj prilagodili pouk trenutnemu položaju.

A. Korenc

TISKARSTVO NA GORENJSKEM

(Nadaljevanje)

Sčasoma so se podjetnemu in solidnemu Antonu Blažju vremena le zjasnila in njegova tiskarska delavnica je kar vzcvetela.

DELOVNI USPEHI

Od začetne dokaj skromne tiskarske opreme se je jeseniška tiskarnica vztrajno krepila. Tako z dokupi novih tiskalnih strojev in modernega črkovnega gradiva. Tudi kadrovsko je bila za obseg svojega dela razmeroma dovolj usposobljena: poleg lastnika-tiskarja so bili zaposleni še trije kvalificirani stanci in več pomožnih delavcev.

Spočetka je za Blažjevo tiskarno opravljala vsa knjigoveška dela delavnica Ivana Augustina, pozneje pa si je Blažje omislil lastno knjigovoznico.

Pred seboj imam kroniko kovinarske zadruge »Plamen« Kropa — Kamna gorica. Zani-

miva knjiga mi je drag spomin na pokojnega ravnatelja kroparske tovarne Jožeta Gašperšiča. — Zdaj pa si knjigo ogledujem z radovednostjo ljubitelja tiskarstva. Izjemno prijetne črke (tudi številke v istem slogu), čist, nelisast tisk (na vseh 225 straneh enakomeren!) in kar je za sloves sleherne tiskarne zelo pomembno: tiskarskemu skratu Blažje ni dovolil nagajati. V vsej zajetni knjigi, opremljeni s številnimi obrázky in statistikami, je le — 12 napak!

CASNI DELEZ

Značilno za čas NOB je dejstvo, da so prav manjše, če ne celo edine — tiskarnice prispevale največ tiskalnih strojev, črkovnega gradiva, barve in papirja — pa tudi stavcev! — za ilegalne tiskarne in tehnike v gozdovih.

Kot velja ta trditev za tiskarnico Kolektor v Kranju, za Slatnarja v Kamniku, za

Veita na Viru pri Domžalah, tako velja tudi za Antona Blažja na Jesenicah.

Zanesljivo vemo za dva datuma, ko so partizani — seveda v dogovoru z Blažjem — odnesli iz jeseniške tiskarnice črkovni material in drug tiskarski pribor. Prvič so prišli partizani po garniture črk 6. junija 1944, drugič pa so prišli kar z avtom — vodil jih je to pot sloviti partizan Don. Sicer pa je Blažje dal partizanom večkrat kar cele bale papirja za tiskanje.

Blažjeva tiskarna je bila dne 5. decembra 1945 nacionalizirana. Obratovala je sicer še kakega pol leta, nato pa so bili stroji in druge tiskarske naprave prepeljane v Ljubljano, kjer še sedaj služijo kot osnovna sredstva državne grafične šole. Tjakaj je bilo po vojni prepeljenih tudi nekaj tiskarskih strojev in črkovnega gradiva kranjske tiskarnice »Kolektor«.

TISKARNA POD ŠMARNO GORO

Še o eni od tiskarnic, ki so kdaj obstojale na področju Gorenjske, moramo spregovoriti: o Frančiškanski tiskarni v Rocnem pri Tacnu pod Šmarno goro. Tamkaj je sedaj miličniška kadetnica, kraj pa se danes imenuje Rozmanov gaj.

V tiskarni so kot stavci delali štirje redovniki pod tehničnim vodstvom faktorja Segule, ki se je stroke izučil v Rimu. Druge stavce in pomožne delavce pa je strokovno usposobila Misijonska tiskarna v Grobljah pri Domžalah. Za obratne prostore si je uredila frančiškanska tiskarna kar staro kmečko hišo.

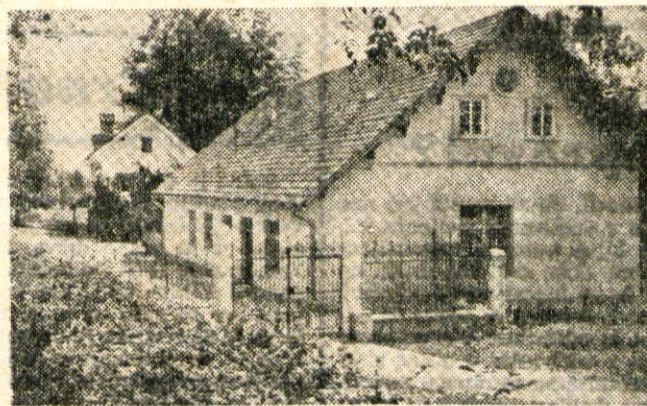
Frančiškanska tiskarna v Rocnem, ki jo je upravljal p. Bogdan J. Markelj je tiskala predvsem publikacije in druge tiske, ki so jih ljubljanski frančiškani potrebovali pri svojem organizacijskem in verskem sodelovanju.

Tiskali pa so v Frančiškanski tiskarni tudi knjige, brošure in periodiko. Tako imam pred seboj grafično dognano delo p. H. Brena o Frideriku Baragi. V tej tiskarni so tiskali tudi v literarni zgodovini cenjeno redovno glasilo Cvetje z vrhov sv. Frančiška, v katerem je dolga leta sodeloval sloviti slovenski jezikoslovec p. Stanislav Škrabec.

Tiskarna v Rocnem je bila opremljena z novimi stroji in sodobnim črkovnim gradivom. Kupili so si celo najsoodobnejši stavni stroj linotyp, za katerega so dali redovniki kar tri milijone dinarjev tedanje vrednosti.

Frančiškanska tiskarna je bila ustanovljena l. 1938 — nemški okupator pa jo je zasegel že l. 1941. Torej je bilo življenje te male tiskarnice zares kratko. Njeno opremo so Nemci dali prepeljati v Kranj in jo vključili v tiskarno »Savo«.

Črtomir Zorec

Tiskarnica v Rocnem pri Tacnu pod Šmarno goro

Seja izvršnega odbora kulturne skupnosti

Pred nekaj dnevi je bila v Kranju 8. redna seja izvršnega odbora kulturne skupnosti. Predstavniki kulturnih ustanov, muzeja, gledališča, zavoda za spomeniško varstvo, knjižnice in ZKPO ter predstavniki občine so razpravljali o sestavi družbenega plana za leto 1971. Zaradi povišanja življenjskih stroškov so predvideli povišanje osebnih dohodkov za 20 odstotkov. Gorenjski muzej ima med drugim v načrtu tudi postavitev zbirke NOB v prostorih v Tavčarjevi ulici. S tem bodo počastili 30. letnico vstaje slovenskega naroda. Da bi to zamisel lahko uresničili, potrebujejo kustosa za novejšo zgodovino.

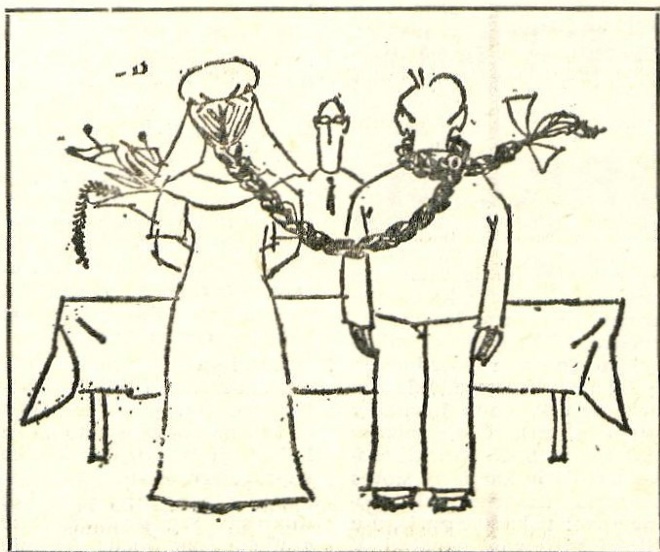
Prešernovo gledališče bo v

naslednjem letu nadaljevalo s preurejanjem. V tem letu tudi praznujejo 25. letnico. Srebrni jubilej bodo počastili s tednom slovenske drame, seveda bodo izvedli tudi abonma in predstave za otroke. Za uspešno delo potrebujejo režiserja, ki bi bil tudi svetovalec in instruktor v gledališču. Tudi zavod za spomeniško varstvo in knjižnica sta postavila zahtevo po novih sodelavcih, vendar so se v razpravi odločili, da dajo prednost gledališču in muzeju.

Proračun muzeja, zavoda za spomeniško varstvo in gledališča močno obremenjujejo vzdrževalna dela. Stavbe, v katerih so sedaj, so stare in so vse potrebne popravila.

L. B.

Kakšno je zaupanje v dinar?

Skupne hranilne vloge so se od 7,5 milijarde dinarjev v letu 1967 do letošnjega julija povečale za skoraj 15 milijard. Število vlagateljev pa se je povečalo za nekaj sto tisoč. Samo od lanskega decembra pa do konca letošnjega julija so se hranilne vloge povečale za več kot dve milijardi. Od skupnih hranilnih vlog jih je v Srbiji 34 odstotkov, v Hrvaški 25, v Sloveniji 20, v Makedoniji 10, v BiH 9 in v Črni gori 1,7 odstotka. Poprečno ima vsak Jugoslovčan na hranilni knjižici 721 din, vsak Slovenec pa 1700 din, Makedonec 920, Hrvat 860, Srb 600 itd. Zelo različno pa je po republikah število ljudi, ki varčujejo. V Sloveniji na primer varčuje 65 odstotkov prebivalstva, v Črni gori pa samo 20 odstotkov. S krediti pa je nekoliko drugače. V Sloveniji je število tistih, ki imajo kredite, večje kot jugoslovansko poprečje. Kredit ima 19 odstotkov Slovencev, Črnogorci pa samo 9 odstotkov.

Moški bolj enakopravni?

Beograjski tednik NIN je ugotovil, da so moški pri nas bolj enakopravni kot ženske tako v družbenem življenju kot v družini. Tudi pri nas ženske kljub ustavno zagotovljeni enakopravnosti še vedno včasih teže dobe delo kot moški ne glede na kvalifikacije. Zdi pa se, da so Jugoslovanke najmanj enakopravne v družini. Po neki anketi mora še vedno 58 odstotkov žena priti perilo na roke, 31 odstotkov žena pa same nosijo drva iz kleti. Gospodinje s tričlansko družino v 25 letih prehodijo pot, ki je enaka šestkratnemu obsegu zemeljske oble. Umijejo pa toliko oken, kolikor jih ima 12 nebotičnikov skupaj. V 25 letih počistijo toliko smeti, kolikor se jih nabere v srednje velikem mestu.

Tednik NIN ugotavlja, da recept za izboljšanje stanja ni v tem, da bi ženske skušale izboljšati moške, pač pa je rešitev v ustvarjanju take družbe, ki bo lahko omogočila največjemu delu svojih članov, da dajo svoj prispevek, obenem pa dosežejo izpolnitev svojih ciljev. Ker take družbe še nimamo, zaključuje tednik, bomo še nekaj časa pisali o enakopravnosti.

Smrt v gorah

Francoska alpinistična zveza je sporočila, da je v skalovju Mont Blanca letos julija in avgusta izgubilo življenje 24 ljudi, 44 pa jih je bilo poškodovanih. V lanskem juliju in avgustu pa je tu umrlo 21 alpinistov, 66 pa se jih je poškodovalo.

Priseljevanje v ZDA

Lani se je iz Jugoslavije preselilo v ZDA skoraj 9000 Jugoslovancev. S tem številom smo na šestem mestu med doseljenci z vsega sveta. Na prvem mestu so Italijani, saj se je na primer lani priselilo v ZDA kar 26.000 Italijanov. Lani se je doselilo v ZDA vsega skupaj 350 tisoč ekonomskih emigrantov z vsega sveta, kar je za 21 odstotkov več kot pred štirimi leti. Število priseljencev se je povečalo predvsem zaradi novega zakona o doseljencih sprejetega leta 1965. Po tem zakonu se lahko letno doseli v ZDA 170 tisoč ljudi iz Evrope, Azije, Afrike in Oceanije ter 120 tisoč iz Avstralije in Južne Amerike. Pred tem zakonom so v večini primerov dovoljevali doselitev v ZDA le iz dežel, v katerih se govori angleško.

13

*Žolna Mihca išče,
kotanje vse pretakne,
Mihca Žolno išče,
a ga nikjer ne najde.*

Ob leščerbi sta popila zadnji liter cvička. Obema se je dobro zdelo, da je dan minil kot bi pihnil. Mihec se je vlegel na spodnji pograd, kot ga je povabil pastir in pri njem prespal. Na Žolno je čisto pozabil. Pesnik je prijatelja nestrpno čakal ves dan, zvečer pa ga je iskal kot brez glave. Strahovito ga je mučila žeja, pa tudi želodec se je oglašal. Kljub sumljivi zunanosti so mu v planinskem domu dali ležišče.

Kdaj konec bo trpljenja?

Brez Mihca ni življenja...

je bil zadnji verz, ki ga je zložil pozno v noč in z njim tudi zaspal.

Žolna se je prebudil slabe volje, še slabše pa je bil, ko se je spomnil, da nima denarja. Poiskati bo moral Mihca, če hoče jesti in piti ter plačati prenočišče.

Hotel se je zmuzniti z ležišča, a ga je pri izhodu srečal oskrbnik.

»Kam, kam?« ga je ustavil.

Pesnik ni vedel, kaj bi odgovoril. Uiti mu več ne more. Toda Mihca mora poiskati! Le kaj naj stori? Poskusil mu je razložiti:

»Hm... ja... denarja nimam, pa...«

»A tako! No, se mi je kar zdelo. Menim, da ne mislite naročiti zajtrk in zraven še šefan vina, kaj? Imate mogoče načrt, kako boste plačali?«

»Mihca moram poiskati.«

»Mihca?«

»Ja, mojega prijatelja. Nekje na Planini je. Ni se vrnil...«

Oskrbnik je sprevidel, da je Žolna v resnični zadregi. Domenila sta se, naj ga gre iskat, toda če ne bo plačal čez dve uri, ga bodo poiskali oskrbnikovi ljudje.

»Podobne tipe so odpeljali že v zapor,« je pribil nazadnje.

Ivan
Sivec

Črnuh, Mihec pa še Žolna

Žolna je ves prestrašen zapustil planinski dom. Napeto je ogledoval vse okrog sebe. Vsak večji kamen se mu je zdel sumljiv. Pogledal je za vsako drevo, v vsako kotanjo. Spraševal je ljudi po kočah. Nekolikokrat je ponovil Mihčev opis. Vse kočice niso bile odprte, ker so nekateri gnali krave daleč proč in se še niso vrnili. Obupaval je. Predstavljal si je že, da ga ženejo uklenjenega skozi vasi, ljudje se posmehujejo, njega pa je zelo sram. Nič kaj pesniške niso bile te misli.

Pri starejši pastirici je dobil skledo kislega mleka. Z veseljem ga je pogotil. Natančno ji je tudi razložil vso zgodbo. Obljubila mu je, da bo povprašala v zgornjih dveh kočah, ko bo šla po vodo.

Žolna je z malo več uspanja nadaljeval iskanje.

»Morda je padel v prepad!« da je naenkrat spretelo. Potem bo on kriv! Kaj bo rekel Tinci!

Počez in podolgem je prečesal vso Planino, a ni nikjer našel Mihca, še sledi za njim ne. Najbolj se je bal, da ga bodo zdaj-zdaj začeli iskati, potem pa lisice, zapor... Grozno!

Medtem je Mihec že sladko spal. Sanjal je o Tinci. Prišel je k njej pod okno in v roki je držal tri čudovite očišče. Ko jih ji je dal, sta oba jokala od sreče.

Pastir je gnal krave daleč vstran, zato je kočico zaklenil, Mihca pa pustil, da je še spal. Želel si je nadaljevati pogovor, ko se vrne. Žolna je sicer pred časom potrkal na vrata kočice, ker pa se ni nihče oglašal, je šel naprej. Še zdelo se mu ni, da je njegov — predvsem denarni — prijatelj tako blizu.

Pastir se je čez dobro uro vrnil. Odpahnil je vrata in z ropotom zbudil Mihca. Spraševal se je, kje je. Po svojih računih bi moral biti na Potoku pri Tinci. Ko je prišel k sebi, se je v njem prebudila tovariška zavest. Začel je vpiti:

»Žolna! Kje je Žolna! Tovariši, Žolne ni!« Začuden ga je gledal pastir. Mihec pa se je hitro oblekel in skočil iz kočice. Niti pozdravil ni.

Dirjal je po Planini gori in doli in klical prijatelja. Ko je zgubil moči, se je umiril. Klical ni več, le iskal ga je še.

»Kako sem neumen! V planinskem domu me čakal!«

Odhitel je tja.

»Kje pa je tisti moj prijatelj, ki...«

»To se sprašujem tudi jaz,« je ostro nastopil oskrbnik. »Prenočišče je pozabil plačati.«

»Ah, tovariši, to je malenkost. Koliko dolguje?« je vprašal Mihec in hitro poravnal prijateljev dolg. Oskrbnik mu je potlej razložil, da je šel Žolna njega iskat in da se bo vsak čas vrnil.

»A tako! Potem sem pa lahko brez skrbi. Kar tu ga bom počakal,« se je oddahnil krojač. Naročil je zajtrk, kot se spodobi za gospoda, kasneje si je privoščil tudi nekaj tekočega.

Ko je Mihec užival radosti iz polnega kozarca, ga je Žolna ves obupan iskal. Edina rešitev zanj je bila, kot je sam ugotovil, da čimprej izgine z Velike planine. Na daleč se je ognil planinskemu domu. Vesel, da ga niso ujeli, jo je ubral proti Pasjim pečem, mimo sv. Primoža v Stahovico. Utrujenega do skrajnosti, lačnega in žejnega je tam pobral neki voznik in ga prav takega pripeljal domov na Potok.

Mihcu se je med čakanjem nekajkrat zadelo, da vidi Žolno, a je bil vedno kdo drug. Cviček mu je vzel skrbi.

»Bo že prišel,« si je rekel, saj imam jaz denar.

V opoldanskih urah je naročil gosposko kosilo, nanj pa nekaj prilil. Zvečer se je potolažil ob misli, da je Žolna že našel kakšno družbo, saj je bil družaben človek. Lahko je

šel še naprej v hribe, ker je pravi ljubitelj planin. Sklenil je, da se zanj ne bo več žrl, saj je dovolj velik in pameten.

Mihec je prespal v domu. Plačal je že vnaprej, da ne bi slabo mislili o njem. Ko so videli, da ima denar, so prav lepo ravnali z njim.

Naslednji dan mu je podobno minil, le da je napravil izlet do starega pastirja in mu razložil, zakaj je pobegnil.

Prespal, prepil, pojedel in počakal je še tri dni. Nato je opazil, da v denarnici ni več denarja.

»Še enkrat prespim, potem se zmuznem domov,« si je mislil glasno zase. »Planike za mojo Tincino imam.«

Zjutraj se je odigralo podobno kot z Žolno.

»Kam pa, kam?« ga je zaustavil oskrbnik.

»Prijatelja moramo poiskati zaradi denarja!« se je izgovoril. Šele kasneje se je spomnil, kako ga je polomil. Žolna je namreč ravno njega iskal zaradi denarja!

Podobno kot Žolni je oskrbnik zagrozil in Mihec se ni več vrnil v planinski dom. Oskrbniku je bilo nazadnje že vseeno, ker je krojač enkrat zastoj prespal, saj je imel prej od njega velike koristi.

Mihec je še tisto popoldne negospodsko odjadral v dolino. Ves čas se je bal, da ga bodo prijeli. V Stahovici je našel starega prijatelja in se ob njem maice napil. Nekaj dni je živel pri prijatelju.

Minilo je že deset dni, ko se je vračal Mihec na Potok k svoji zlati Tinci s šopkom planik za klobukom. Tri zares lepe mu je dal planšar na Planini.

V gostilni pri Katrci je srečal znanca iz nekdanjih dni. Spet sta se malo zapila. Mihec je potlej dobra dva kilometra pred Potokom obležal v jarku. Položil ga je cviček, čeprav je imel močno voljo, da bi vstal

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

141

»Toda o tem mi je vendar sporočil s kartico,« se spomni Štefi, saj so jo zaradi tiste kartice iz Švice zaprli kot vohunko. Zaprta je bila. Zaprta vse do božiča, dokler se ni izkazalo, da je njeno 'vohunstvo' samo zloba in zlobno natolcevanje njene tašče.

Toda Štefi ne govori o tem, ne o drugih bridkosti, ki jih je tri leta doživljala na Bavarskem. Na Bavarsko ne misli več. Noče misliti več.

»Ja, ne samo do Švice, marveč tudi do Rusije,« pripoveduje Kosirnik.

»Torej je Konstantin živ? Se vedno živ?«

»Poznal me je. Dobro poznal. Ko bi mi povedal priimek in odkod je pobegnil, bi mu lahko rekel, da sem brat tiste ženske, ki mu je pomagala pobegniti,« pravi Jakob. »Najbrž bi se potem prav tako čudil, kakor se sedaj čudimo mi, in komaj verjel, da je vse to lahko res. Pa je vendarle res, kakor da bi bil svet res tako majhen, da dopušča križanje usod ljudi, ki poznajo vsi drug drugega, pa ne vedo, da je na primer ženska v Nemčiji, ki je pomagala pobegniti ujetniku in mu tako pomagala do vrnitve v Rusijo, sestra rdečegardista, ki je prišel kot avstrijski ujetnik v Rusijo in čiger politruk je oni ujetnik, ki je bil v Nemčiji, postal. Eh, rekel bi, v tistih časih je kaj takega nemogoče, a v vojni se usode ljudi vse drugače prepletajo kakor v mirnih časih. Ko bi imeli Konstantinov naslov, bi mu lahko zdaj pisali.«

»Rekel je, da bo, čim bodo razmere urejene sam pisal sodružici na Bavarsko. Morda vam je že pisal, pa vas ni več tam gor.«

»In me tudi nikoli več ne bo,« pravi Štefi.

»A mož?« se Kosirnik nehote dotakne boleče točke v Štefankini duši.

»Pogrešan je,« pravi Jakob.

»Kako to? Pogrešan? Saj je že skoro tri leta po vojni!«

»No, ja,« zmigne z rameni Jakob.

»Ne zamerite mi,« se Kosirnik zave šele sedaj, da je bila njegova pripomba surova. »Morda se še vrne,« bi rad popravil, ker ne ve ničesar, kakšni odnosi so bili med Štefi in njenim pogrešanim možem. »Se vedno prihajajo. Tudi za Jožeta Kniflica smo mislili, da ga ni več, pa ti pride lani konec novembra. Ko bi verjel v duhove, bi mislil, da je duh. Pa je bil on! Živ! Clovek iz krvi in mesa! Se imate upanje, sodružica!«

Štefi molči.

»Ne vem,« odgovarja Jakob namesto sestre. »Franc Federle ni bil pogrešan na ruskem bojišču, marveč v Franciji. Ko bi bil živ, bi se že vrnil. Tako pa o njem ni duha ne sluha. Sicer pa... Štefi ima sina. Zanj živi. Zanj dela.«

»Pa tudi za nas,« pravi Kosirnik.

»Seveda,« Štefi pretrga pogovor in zgrabi za Kosirnikove besede. »Mislim, da bi bilo treba največ govoriti o tem. O drugih stvareh bomo lahko govorili kdaj drugič. Torej za stalno tajno kurirsko pot gre,« pogleda Kosirnika, ki je o tem govoril že ob prihodu.

»Ja. Sodrug Regent v Trstu je baje že obveščen. Brez tiska smo. Po pošti 'Dela' ne moremo prejemati, ker bi ga nam na pošti zaplenili. Sodrug Janez Mlakar je bil že pomladi v Trstu in je vsaj za naš revir govoril o tem s sodrugom Regentom. Ta časnik bi mimo drugega radi prejeli po tem kanalu, vzpostavili pa bi radi tudi zanesljivo javko, ki ni na očeh vsem ljudem. Na naši strani smo jo že postavili pri mlinarju Rozmanu v Bohinju. To samo vama in tistemu, ki bi javko vzdrževal. Računati moramo, tako menijo moji sodrugi, na vsa mogoča presenečenja, na primere, da bi odpovedali naši kanali iz Avstrije preko Karavank. V takem primeru bi se posluževali kurirske poti preko Italije (čudno se to sliši, toda sedaj je tu Italija). Zato potrebujemo tu zanesljivo javko in zanesljivega človeka, ki bi vzdrževal tukajšnji kurirski kanal ne samo za dostavo 'Dela' in drugega komunističnega tiska, ki ga tiskate tu, marveč v izjemnih primerih tudi za

prihajanje naših funkcionarjev iz inozemstva na nujne posvete in obiske k našim tajnim organizacijam v domovino, in, seveda, tudi za odhod ali celo nujen beg razkritih in preganjanih komunistov iz domovine...«

Kosirnik zopet govori o nevarnostih, ki pretijo komunistom onstran meje, če jih oblast odkrije. Zapor so že zdaj napolnjeni s pravimi komunisti in ljudmi, ki jih oblast sumi za komuniste. Nekateri komunisti, ki jim ni uspelo zapustiti države, so obsojeni na dolgoletne ječe. Petletni zapor je še mila kazen, zakaj med zaprtimi komunisti niso redki, ki so jih sodišča obsodila na desetletno, petnajstletno ali celo dvajsetletno ječo kakor največje zločince. Tu omenja atentatorja Stejića, ki je le za las ušel smrtni kazni. Kakšne kazni bodo doletele skupino mladih komunistov, ki so jo prijeli zaradi atentata na notranjega ministra Draškovića, še ne vedo. Aliji Alijagiću že napovedujejo smrt na vešalih, čeprav še ni polnoleten.

»Na vešalih?« spreleti Štefi srh, obenem pa se vseeno ne more vzdržati, da bi ne vprašala Kosirnika, zakaj so se ti komunisti zatekli k atentatom kakor kaki anarhisti. »Osební teror vendar ni v skladu z načeli komunističnega boja,« pravi.

»Seveda ni,« priznava Kosirnik, vendar opravičuje dejanje atentatorjev kot protest proti nasilju nad preganjanjem komunistov in nasilju nad zaprtimi, med katerimi so mnoge že na policijskih in žandarmerijskih postajah pretepli in izmučili do smrti, sorodnikom, pa sporočili, da so zaprti napravili samomor, čeprav so 'samomori' v ječah vedno sumljivi in jih lahko sleherni smatra za nezakonite umore s strani morilskih policistov in žandarjev. »Tako se je najlažje brez sodišč in protesta javnosti proti krivičnim obsodbam znebiti nezaželenih jetnikov. Ja, tudi taki zločinci se dogajajo...«

Kosirnik bi lahko še dolgo govoril o tem, pa tudi zavračal boleče vprašanje Federlove, če ti atentati v zadnjih časih niso morda izraz slabosti in upadanja revolucionarnega gibanja onstran meje. Moral bi priznati, da ima ta nenavadna in za povprečne komuniste marksistično tako razgledana žena najbrž prav.

»50 let je tako hitro minilo«

Minulo nedeljo, 18. oktobra, sta zakonca Karolina (rojena Volc) in Alojz Kos z Gorenjske ceste 54 v Lescah praznovala 50-letnico skupnega življenja. Poročila sta se v Beli peči, kjer je bila Karolina rojena 1902. leta. Alojz Kos pa se je rodil leta 1895 v Kranjski gori.

»Že najini starši so bili pri-

jatelj. Ko sem se vrnil iz prve vojne — doživljal sem jo pri Gorici in v Južnih Tirolah, kjer sem bil tudi ranjen — sem nekaj časa hodil v vas h Karolini, potem pa sva se vzela,« je povedal Alojz, ki je še vedno pri močeh in častni član lovske družine Jelovica.

»O, kar precej mlada sem

bila, ko sem se poročila. Pa mi ni bilo nikdar žal. Saj ne rečem, da se nisva včasih tudi malo sporekla, vendar skregana nisva bila nikdar. Pravzaprav je teh 50 let tako hitro, prehitro minilo,« je dodala Karolina, ki še vedno gospodinja.

Sedem otrok imata in le najmlajši še ni poročen.

Alojz je dve leti po poroki delal še v Beli peči, potem pa se je z družino preselil v Lesce. 30 let je delal v Verigi in bil 1952. leta upokojen.

Ko sem ju poprašal po zdravju, sta rekla, da se ne počutita najbolje. Vseeno pa gresta vsako leto poleti za kak teden na Jelovico »na dopust«. Alojz ima namreč gori lovsko kočjo, kjer potem skupaj s Karolino obujata spomine.

»Kaj pa druga vojna?« sem ju poprašal.

»Ah, ne spominjate me druge vojne. To so bili hudi časi in en sam jok... Vesela sva, da vsa preživela in da so otroci odrasli. Tako si danes želiva le še zdravja in miru.«

Čestital sem jima ob zlatem jubileju in zaželel, da bi zdrava še vrsto let uživala jesen skupnega življenja.

A. Zalar

REJCI MALIH ŽIVALI NA JESENICAH — Pred kratkim smo obiskali Ivana Čelesnika, upravitelja in skladiščnika v domu rejcev malih živali na Jesenicah. Povedal je, da društvo šteje 210 članov in da se to število ne zmanjšuje. Leta 1958 so si člani društva pod Mežakljo zgradili dom. V njem imajo sedaj tudi skladišče za krmila. Do pred kratkim je bila v domu tudi valilnica za piščance, vendar so to delo sedaj opustili. Veliko prebivalcev se je namreč preselilo v stanovanja, kjer ne morejo gojiti perutnine. Društvo vodi 9-članski upravni in 3-članski nadzorni odbor, katerih člane izberejo rejci na letnem občnem zboru. Vsako leto društvo pripravi več ekskurzij v razne kraje v Sloveniji, bili pa so tudi na dveh razstavah malih živali v Celovcu in v Gradcu. Na sliki Ivan Čelesnik — B. Blenkuš

Kranjski sindikati v Savoni

V tako tehnični razviti italijanski družbi so obstoječi zakoni in predpisi o zdravstvenem varstvu in fizični zaščiti delavcev tako nepopolni, zastareli in neučinkoviti, da si morajo delavci v modernih tovarnah sami na srednjeveški način pomagati s samoprispevki za razne primere nesreč in bolezni med sodelavci.

Ko smo bili na ogledu velike tovarne Ferrania in opazovali potek proizvodnje raznih vrst filmov in drugega podobnega občutljivega materiala ter isto popoldne še sodobno urejeno steklarino, se je naša pozornost usmerjala zlasti na delovne pogoje, na zaščito delavca, na njegovo varnost pri delu. Čeprav za pogovore z delavci ni bilo priložnosti, smo opazili v nekaterih primerih, da je tam manj skrbi za delavca kot pri nas. Zato je bil tembolj zanimiv in živahen napovedani pogovor s predstavniki sindikatov glede tega. Čeprav inž. Emil Sekne s svojo skupino ni niti tam mogel razčistiti vseh nejasnosti, da mnogi odgovori niso bili dovolj konkretni, pa smo vendar izvedeli mnogo, dobesedno »odkrili« neznanke, ki so nazorno potrjevale prve domneve ob obisku imenovanih tovarn.

Tokrat se je za glavno razlago in odgovore pripravil Tracchi Leobaldo, član odbora proti nesrečam v enem izmed največjih metalurških kombinatov — Italsider s sedežem v Savoni, ki zaposluje 40.000 delavcev z okroglo 16 milijonov ton letne proizvodnje.

Število nesreč se vznemirljivo stopnjuje v zadnjem desetletju. Medtem ko je bilo v prvem desetletju (1946—56) v Italiji okroglo 8,5 milijona nesreč, se je to število v naslednjem desetletju dvignilo na 14,2 milijona. Število invalidnosti pa se je povečalo v zadnjem desetletju od 333.000 na 632.000. Se pravi, da se je v omejenem obdobju povečalo število nesreč za 65 odstotkov, število primerov invalidnosti pa nad 90 odstotkov. Se bolj drastični pa so podatki iz neke mednarodne statistike, kjer se ugotavlja, da je vsake tri leta v povprečju na 100.000 zaposlenih v ZDA 13 smrtnih nesreč, v Franciji 18 in v Italiji nič manj kot 36 nesreč s smrtnim izidom. V Italiji še enkrat več kot v Franciji in dvakrat več kot v ZDA. In to, kot je ob tem dejal tovariš Tracchi, se dogaja v tehnično razviti deželi prav v dobi tako imenovanega »gospodarskega čudeža«, za katerega pa italijanski delavci dajejo visok krvni davek in zlasti pri njih prerašča v žalostni »krvavi čudež«.

Še preden so naši uhiteli spraševati, zakaj tako, kakšni so predpisi, kaj delajo zavarovalnice, kako na to reagirajo sindikati in podobno, smo že v sami nadaljnji raz-

lagi slišali glavne vzroke za tako stanje. Gre predvsem za lov na dobiček, za profit med industrialci. Človek, delavec ni važen, končno vzeto po njihovi logiki, žal niti tako drag. Tudi ob novih investicijah je osnova stroj, proizvodnja. Novi tehnološki postopki lov za dobičkom, boj s konkurenco na trgu, vse to zasenčuje vsako misel in skrb za varnost in zdravje delavca. Zakonodaja je v nekaterih primerih tako zastarela in nepopolna, da tudi tam, kjer vključuje te probleme, pravico delavca in njegovo zaščito, pa ob tem ne določa, kdo je za to odgovoren, kdo nosi materialne posledice. Zato se mnogi primeri žonglirajo od delodajalca na zavarovalnice, na občine in druge forume od samega kraja do Rima in nazaj. Prizadeti delavci, ki so se skozi življenje in zgodovino nekako prilagodili takim razmeram, niti niso prežeti z odločno enotno zavestjo, da bi pred izkoriščevalce postavili konkretne zahteve. Sprijaznili so se z usodo in vsaj tam, kjer so njihove sindikalne organizacije delavne, s prostovoljnimi prispevki zbirajo v skupni sklad samopomoči (kot pri nas za sindikalni izlet, ali pa še to ne!) in iz tega pomagajo tistim sodelavcem in njihovim družinam, ki v primeru nesreče in bolezni pač niso upravičeni do nobene odškodnine ali pomoči. A takih primerov ni malo. Tovariš Tracchi je povedal primer njegovega prijatelja, ki se je bil pred dnevi ponesrečil na poti na delo. Nobene pomoči ni deležen, razen samopomoči od sodelavcev v tovarni. Tudi za razne bolezni in druge neizogibne ni zavarovanja.

Kako na vse to gledajo sindikati? Je bilo vprašanje.

V večini tovarn, vsaj v večjih, so tako imenovani odbori proti nesrečam. To je prevedeno s predpisi in nekako tudi pravici zadoščeno. Toda v resnici so bolj na papirju. V teh organih so v glavnem uslužbeni iz uprav, se pravi tovarnarjevi zagovorniki, čeprav imajo tudi sindikati pravico do svojih predstavnikov. Toda delavci so povsod v manjšini. Tako se skoraj vsaka raziskava, ugotovitve vzrokov nesreč, poklicnih bolezni in podobno končajo z zapiski na škodo delavca, z »dokazi« da je le delavec kriv. V podjetjih, vsaj v večjih, so tudi zdravniki. Vendar tudi oni plačani in odvisni od podjetnika in skladno s tem tudi naklo-

njeni njegovim interesom. Ob ogledih na dom, na primer, se ne zanimajo za razmere, v katerih delavec — bolnik leži, marveč v glavnem za to, da ga prijavi, če ne počiva po zdravnikovem navodilu.

Končne ugotovitve so bile, da je zdravstveno in socialno varstvo dokaj neurejeno, zlasti zaščita delavca. V pretežni večini je to odvisno od naključja in dobre volje delodajalca in organiziranosti delavcev. Skrb za družinske člane je minimalna. Otroških doklad sploh ni, le da so družine z več kot 5 otrok oproščene nekih davkov. Ve-

lika je razlika med uradnim, uslužbeni in delavci. Tako imenovana odpravnina odpravnina pred upokojitvijo nazorno to dokazuje. Delavec prejme od 1 do 1 in pol milijona lir, uslužbenec, ki je lahko iz istega podjetja, pa od 8 do 10 milijonov. Mnogo je neurejenega tudi v pokojninskem zavarovanju. Edino, če smo prav razumeli, so pri njih porodnice deležne daljšega počitka kot pri nas, in sicer 2 meseca pred porodom in 3 mesece po njem.

Tako stanje v socialnem in zdravstvenem pogledu delavstva je začelo preraščati

okvire strpnosti. Zato so tri večje sindikalne federacije uspele vključiti v svoj program tudi odločnejše zahteve po koreniti reformi. Sem sodi zlasti zahteva preventivne, ortopedske in diagnostične službe, zaščite na delu s konkretnimi rešitvami — kdo, v kakšnem primeru, do katere mere je odgovoren za to in ono. Ob vsem tem pa seveda sindikati upravičeno zahtevajo v imenu delavstva neposredno sodelovanje v ustreznih organih socialno zdravstvene zaščite delovnih ljudi.

K. Makuc

Odziv na razpise štipendij po občinah na Gorenjskem

RADOVLJICA

v radovljiški občini je letos razpisala štipendije samo temeljna izobraževalna skupnost. Vse štipendije so bile razpisane za pedagoško akademijo, vsega 12; 2 za skupino matematika-fizika, 2 za slovenščino-knjižničarstvo, 2 za slovenščino-zgodovino ali zemljepis, 2 za tehnični pouk-fiziko ali kemijo, 2 za glasbeni pouk in 2 za telesno vzgojo. Odziva ni bilo!!

Razpisali so tudi 20 posojil za študij pedagoške ali upravne smeri na višjih in visokih šolah. Za posojila je bilo vsega 6 kandidatov.

Dajejo tudi študijske pomoči, če je le mogoče, vsem prosilcem. Posebno to velja za pedagoško gimnazijo.

Za srednje šole razpisov ni bilo.

Štipendije so zelo nizke: do 200 din za srednje šole, do 300 din za višje in do 320 din za visoke šole. Za tekoče šolsko leto bodo od 1. julija izplačevali tudi stimulativni del na uspeh: 10 % za dobroga, 20 % za prav dobrega in 30 % za odlični uspeh.

SKOFJA LOKA

V Škofji Loki odobrava štipendije svet za izobrazbo in vzgojo pri skupščini občine, sredstva pa so pri temeljni izobraževalni skupnosti.

Razpisanih je bilo 17 štipendij. Šest za vzgojiteljsko srednjo šolo: 3 na prva dva letnika in 3 za tretji in četrti letnik. Ostale štipendije so bile po šolah razporejene takole: 1 štipendija za gradbeno tehnično šolo-geodetski oddelk, 4 za pedagoško akademijo ali pedagoško gimnazijo s pogojem, da kasneje študirajo štipendisti razredni pouk. Za pedagoško akademijo so bile razpisane še skupine: 2 štipendiji za matematiko-fiziko, 2 štipendiji za tehnični pouk-fiziko in za glasbeni pouk 1 štipendija. Tudi za fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo (FAGG) ter na ekonomski fakulteti so razpisali po eno štipendijo.

Sprejeli so 10 vlog: 3 za vzgojiteljsko srednjo šolo prvi letnik, 1 za tretji letnik, 1 za gradbeno tehnično šolo, 1 za pedagoško gimnazijo in 2 za pedagoško akademijo. Ena vloga je prišla tudi za glasbeni pouk na pedagoški akademiji in 1 za ekonomsko fakulteto.

Ker štipendije niso bile izkoriščene, so izven razpisa sprejeli še eno štipendistko za upravno administrativno šolo, eno za matematični oddelk gimnazije v Ljubljani in eno za skupino slovenščina-angleščina na filozofski fakulteti v Ljubljani.

Posojil v Škofji Loki ni! Denarno pomoč nudijo izven razpisa, pač glede na socialne razmere.

Tudi v Škofji Loki so štipendije zelo nizke: stabilni del za srednje šole do 200 din, za višje do 250 din in za visoke do 300 din. Stimulativni del dodajajo za povprečno oceno 3,5—3,9 (15 %), za povprečno oceno 4 (20 %), za oceno nad 4 pa 25 %.

KRANJ

Temeljna izobraževalna skupnost Kranj je razpisala 27 štipendij in 40 posojil. Višina je za srednje šole do 300 din in za višje in visoke šole do 400 din, glede na uspeh in socialno stanje. Posojila so vsa oddana.

Štipendij je bilo kot povsod drugod največ za pedagoško akademijo: 2 za skupino tehnična vzgoja-fizika, 4 za razredni pouk, 4 za glasbeno vzgojo in ena za ortopedagogiko. Ostale razpisane štipendije: 1 na višji šoli za zdravstvene delavce, smer medicinska sestra, 2 na srednji šoli za medicinske sestre - pediatrična smer, 8 na vzgojiteljski srednji šoli. Nekaj štipendij je bilo razpisanih tudi za fakultete: 1 na pravni, 1 na ekonomski in 1 na filozofski fakulteti, oddelk za slovenščino-srbohrvaščino, na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo skupina matematika-fizika 2.

Sprejeli so samo 8 vlog, od tega za vzgojiteljsko šolo 5, ostale tri pa za fakultete.

O preostalih prostih mestih so obvestili šole, za katere so bile štipendije razpisane. Po drugem razpisu so sprejeli še 4 dekleta na vzgojiteljski srednji šoli, 2 kandidata za pedagoško akademijo, glasbeni pouk, 1 za ortopedagogiko in za razredni pouk.

Še vedno pa so prosta štipendijska mesta: 1 za matematiko-fiziko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, 2 na pedagoški akademiji tehnični pouk-fizika, 2 na pedagoški akademiji glasbeni pouk in ena na šoli za medicinske sestre. Tudi za pravno fakulteto je mesto prosto, ker se je prijavljena kandidatka preusmerila.

Komisija za štipendije pri skupščini občine Kranj se je odločila predlagati nove povišane štipendije skupščini temeljne izobraževalne skupnosti. Po njenem predlogu naj bi se štipendije povišale za 20,8 % v povprečju, kar bodo štipendisti prav gotovo z veseljem pozdravili.

Kot je iz podanih podatkov razvidno, temeljne izobraževalne skupnosti na Gorenjskem zelo težko ali sploh ne dobijo štipendistov na svoje razpise. Vzroki za to, da se dijaki in študentje premalo odločajo za poklice v prosveti, so več ali manj znani in jih na tem mestu ne bomo ponavljali. Prav gotovo bo pa pametnejša štipendijska politika tista, ki bo upoštevala dvigovanje življenjskih stroškov. Če primerjamo višine štipendij za posamezna področja na Gorenjskem, je jasno, da so ponekod štipendije odločno prenizke, saj vendar vsi študirajo v Ljubljani, kjer pa morajo enako drago živeti. Prav tako je jasno, da bo treba poleg splošnega povišanja štipendij še posebej dvigniti štipendije za tiste študijske skupine, za katere je ljudi najtežje dobiti. A. Kržaj

(Prihodnjič: Tržič)

V Plamenu povečujejo proizvodnjo

V letošnjih devetih mesecih so v tovarni vijakov Plamen v Kropi dosegli lepe proizvodne uspehe. Družbeni plan so količinsko presegli za 14 odstotkov, v primerjavi z devetimi meseci lani pa so povečali proizvodnjo po količini za 33 odstotkov pri 4-odstotnem povečanju zaposlenih. —

Od celotne proizvodnje so letos izvozili 2722 ton izdelkov, 3517 ton pa so jih v devetih mesecih prodali doma. Pričujejo, da bodo proizvodni uspehi v zadnjem tromesečju še boljši in upajo, da bodo lanske količinsko proizvodnjo povečali za najmanj 1700 ton izdelkov.

C. R.

O kmetijstvu in polletnem poslovanju

V Radovljici se bosta danes (sreda) popoldne na 20. skupni seji sestala oba zbora občinske skupščine. Dnevni red je kratek. Kot prva so na dnevnem redu odborniška vprašanja, sledila pa bo raz-

prava o spremembi odloka o ukrepih za pospeševanje živinoreje. V zadnjih dveh točkah pa bodo odborniki obravnavali problematiko kmetijstva v občini in pregledali poslovanje gospodarskih organizacij v prvem polletju.

Priprave za dan mrtvih

V kamniški občini je 14 spomenikov, 11 grobišč in 22 spominskih plošč, ki nas spominjajo na boje in žrtve minule vojne. Komisija za razvoj tradicij NOB pri občinskem odboru ZZB NOV je pregledala vsa spominska obeležja. Komisija je ugotovila, da so spomeniki kar zadovoljivo vzdrževani, potrebno pa bo obnoviti napise na

starejših obeležjih, pobarvati ograje okrog grobišč ali spomenikov, očistiti okolico in poti do spominskih obeležjih.

Za vzdrževanje spominskih obeležij skrbijo učenci osnovnih šol in krajevne organizacije zveze borcev. Do dneva mrtvih bodo odstranili vse pomankljivosti, grobišča borcev pa okrasili s cvetjem.

J. Vidic

Boljši učni uspehi na osnovnih šolah

Na seji sveta za vzgojo in izobraževanje, ki je bila prejšnji teden v Kranju, je pedagoška svetovalka Mija Artčeva obsežno poročala o problematiki šolstva v kranjski občini. Čeprav se učni uspehi v šolah izboljšujejo, je neresenih vprašanj v šolstvu še vedno dovolj.

Na območju kranjske občine je 25 osnovnih šol in od teh je še vedno kar 16 podružničnih. Sedaj, ko so priključene centralnim šolam, vse kar dobro delajo. Problem pa predstavlja šola na Šenturski gori, ki ima v dveh kombiniranih oddelkih kar osem razredov s 45 učenci. Dober pouk v takih razmerah je nemogoč, zlasti, ker zasedajo učiteljska mesta večino začetniki brez delovnih izkušenj. Učenci so prikrajšani tudi za pouk tujega jezika. Kjerkoli je bilo mogoče, so te kombinirane oddelke ukinili in učence prešolali na centralne šole. Ugodne avtobusne zveze omogočajo, da se je preteklo šolsko leto vozilo iz vasi v mesto prek 1300 učencev ali 18,4 % šolarjev. V zvezi s tem pa se odpira problem varstva učencev v času, ko čakajo na avtobus, zlasti za tiste učence, ki morajo prepešati od avtobusne postaje do doma še velik del poti. Lani je bilo varstvo organizirano le na sedmih šolah, popolnoma brez varstva pa so bili vozači iz šole na Jezerskem in v Predosljah.

V večini primerov imajo vozači urejeno prehrano, saj jih skoraj 96 % prejema šolsko malico. S širjenjem podaljšanja bivanja se povečuje tudi število učencev, ki imajo v šoli tudi kosilo, vendar je pri tem zajetih najmanj vozačev (0,8 %). Vozačem se ob prešolanju na centralno šolo močno spremeni način življenja. Otroci so veliko več časa zdoma, saj se je njihov delovni dan nemalokrat razširil na 9 do 12 ur. Oddaljeni kmečki otroci pa

morajo velikokrat pomagati še pri kmečkem delu.

Tudi kadrovska struktura učiteljev se je v zadnjem letu izboljšala, saj so šolska vodstva posvetila veliko skrbi učiteljem, ki še nimajo strokovnega izpita ali pa še študirajo. Predvsem je zaželeno, da bi čimprej doštudirali tisti učitelji, ki že uče na predmetni stopnji, niso pa še končali šolanja. Prav zato so nekateri predmeti zelo nestrokovno zasedeni. Predvsem primanjkuje učiteljev srbohrvaščine, tehničnega pouka, matematike in fizike, zgodovine in glasbe.

V šolskem letu 1969/70 se je splošni učni uspeh dvignil na 94,1 %, kar je za 2 % boljše kot v prejšnjem letu. V pri-

merjavi z učnimi uspehi zadnjih let se kaže nova odlika. Medtem ko je prejšnja leta prihajalo do velikih razlik med nižjimi in višjimi razredi, se zadnja leta uspehi močno zblizujejo. Višji razredi napredujejo, pa tudi učni uspehi v nižjih razredih so vedno boljši. To je rezultat zrelostnega testiranja otrok ob vstopu v šolo, ki so ga uvedli pred štirimi leti in bo gotovo vplival na zmanjšanje osipa. Boljši učni uspehi so tudi odsev boljših materialnih in kadrovskih pogojev in bolj načrtnega in poglobljenejšega spoznavanja učencev, njihovih sposobnosti in interesov.

L. Bogataj

Priznanje in zahvala organizatorjem in sodelavcem drugega zbora gorenjskih aktivistov v Bohinju

Kot je bilo že objavljeno v Glasu preteklo soboto, je na zaključni seji pripravljalnega odbora za proslavo drugega zbora gorenjskih aktivistov, ki je bil uspešno organiziran 5. in 6. septembra v Bohinju, ocenjeno tudi delo in uspeh samega odbora ter vseh, ki so kakorkoli prispevali k tej množični politični manifestaciji. Ob tej priložnosti je v imenu občinske konference SZDL Radovljica, ki je bila nosilec in pokrovitelj tega srečanja, predsednik izrekel javno zahvalo in priznanje predsedniku odbora Matiji Marklju, tajniku Janezu Varlu, vsem članom pripravljalnega odbora in posebno družbeno-

političnim in turističnim delavcem Bohinja.

Na seji je bil sprejet sklep, da se izreče javno priznanje in zahvala vsem delovnim organizacijam, ki so finančno podprle prireditve, vsem sodelavcem in udeležencem GLAS, DELO, TV-15 in RTV Ljubljana za široko informiranje in propagiranje zbora, pripadnikom nekdanjega jeseniško-bohinjskega odreda in sedanje teritorialne enote, ki nosi njegovo ime, za sodelovanje v prikazu napada na most na Jezeru, ter prizadevnim članom kulturno-prosvetnega društva Svoboda iz Bohinja za nadvse uspešno organizacijo in izvedbo partijskega mitinga Pod skalco.

ct

BREZPLAČNO

- ŠIVANJE ZAVES
- POPRAVILO KONFEKCIJE

V SUPERMARKETU UNION JESENICE IN
BLAGOVNICI RADOVLJICA

murka LESCE

Obiščite nas

Krojimo in šivamo zavese po meri

Krojimo in šivamo po meri

Vedno na zalogi

MOJSTROVINE WALT DISNEYA MOJSTROVINE WALT DISNEYA MOJSTROVINE WALT DISNEYA

ameriški barvni risani filmi,
nagrajeni z 11 OSKARJI

Predvaja Kino:

Center

— v sredo, 21. oktobra, ob 16. uri
— v nedeljo, 25. oktobra, ob 9.30

Dom Kamnik

— v četrtek, 22. oktobra, ob 16. uri

Tržič

— v petek, 23. oktobra, ob 16. uri
— v nedeljo, 25. oktobra, ob 10.30

Storžič

— v soboto, 24. oktobra, ob 16. uri
— v nedeljo, 25. oktobra, ob 14. uri

**STARŠI! Na sporedu so ene izmed
najlepših Walt Disneyevih risank.
PRIPELJITE VAŠE OTROKE!**

Meč v kamnu Meč v kamnu Meč v kamnu

ameriška barvna Walt Disneyeva
pravljičica

NA SPOREDU V KINU:

Center

sobota, 24. oktobra, ob 10. uri

Dom Kamnik

nedelja, 25. oktobra, ob 10. uri

v Gorjah

nedelja, 25. oktobra, ob 15. uri

Walt Disney za vas in vaše malčke!

FILMSKE PREMIERE V KINU:

Center

sobota, 24. oktobra, ob 22.20

NEKOČ NA DIVJEM ZAHODU — ameriški barvni
western

nedelja, 25. oktobra, ob 21.20

DEKLE NA MOTORJU — amer. barv. pust. film

torek, 27. oktobra, ob 16. in 19.30

DR. ŽIVAGO — amer. barv. CS ljubezen. drama

sreda, 28. oktobra, ob 20. uri

DIVJE SRCE — mehiški barv. pust. film

Dom Kamnik

sobota, 24. oktobra, ob 22. uri

SILVIA IN LJUBEZEN — ital. barv. film (Vse o
ljubezni)

sreda, 28. oktobra, ob 16. in 19.30

DR. ŽIVAGO — amer. barv. CS ljub. drama

Tržič

sobota, 24. oktobra, ob 22. uri

DEKLE NA MOTORJU — amer. barvni CS pust.
film

torek, 27. oktobra, ob 18. uri

DR. ŽIVAGO — amer. barv. CS ljub. drama

V Kamniku bodo prodajali japonske avtomobile

Zvedeli smo, da bodo v
Kamniku prodajali japonske
avtomobile znamke toyota.
Prvi japonski avtomobili so
se na naših cestah pojavili
1968. leta in zdaj je v Jugo-
slaviji že okrog 3000 toyot.

V Kamniku pa ne bodo sa-
mo prodajali japonske avto-
mobile, temveč bodo zgradi-
li tudi edini servis v Sloveni-
ji za toyote. Novo halo za
prodajo japonskih avtomobi-
lov in servis bodo začeli gra-
diti prihodnjo spomlad ob
Ljubljanski cesti blizu tovar-
ne Sviti. V novem servisu bo
zaposleno 25 do 30 kvalifici-
ranih delavcev.

Predvidevajo, da bodo me-
sečno prodali 100 japonskih
avtomobilov. Že zdaj so kupci
naročili 290 toyot. Rezervni
deli za japonske avtomobile
so zagotovljeni.

Servis za japonske avtomob-
ile bo gradilo podjetje Ser-
vis in prevoznitvo Kamnik.
To je novo podjetje, ki je bi-
lo registrirano šele letošnje
poletje, razvilo pa se je iz biv-
še delavnice AMD Kamnik.

Lani septembra sta bila v
Kamniku dva inženirja iz To-
kia, ki sta teden dni instrui-
rala mehanike bivše delavnice
AMD.

Pogodba z japonskim za-
stopnikom v Jugoslaviji je
nedvomno velik uspeh tega
novega podjetja.

J. Vidic

Avtomobilski standard

Najmanjše število prebival-
cev na avtomobil ima Slove-
nija, in to 14. Na drugem me-
stu je Hrvaška s 30 prebival-
ci na en avtomobil, sledi
Srbija s 40 prebivalci, Makedo-
nija z 51, Črna gora s 63
in Bosna in Hercegovina s

86. Podatki veljajo za leto
1969. Jugoslovansko poprečje
pa je 36 prebivalcev na en
avtomobil. Največji porast
števila avtomobilov so zabe-
ležili v Hrvaški, najpočasne-
je pa je število avtomobilov
raslo v Srbiji.

Uredili so lovske steze

Letos so uredili lovske poti
v Mali Pišenci. Pri tem so
lovci opravili nad 200 prostovoljnih delovnih ur. Lovski
čuvaj Hanza Vertelj je pove-
dal, da je vstop v to nedo-

taknjeno gorsko sotesko do-
voljen. Hoje tam nihče ne
prepoveduje, pač pa lovci
preganjajo vsakogar, ki bi
prožil kamenje ali z vpitjem
plašil divjad.

B. B.

Uspešen začetek

Verjetno bo marsikoga za-
nimalo, kakšen je bil »štart«
novega kranjskega hotela
Creina. Direktor Boris Liber
nam je povedal, da je Creina
od 10. septembra dalje spre-
jela 304 goste, od tega je bilo
191 tujih. Skupno so zabele-
žili 18 starih milijonov dinar-
jev prometa. Po Librovih be-
sedah je to uspešen začetek.
Posebno zato, ker v času, ko
so prihajali prvi gostje, hotel
ni bil popolnoma izdelan, saj
ni posloval dnevi bar, ne re-
stavracija in ne savna. Creina
se prav tako lahko pohvali,
da so jo obiskovale vidne
osebnosti. Prav tako je opa-
ziti, da je med poslovnimi
ljudmi precej zanimanja za
novi kranjski hotel. Gostje
so navdušeni nad hotelom in
notranjo ureditvijo.

Prav tako smo izvedeli, da
se za hotel že zanimajo ne-
katere ameriške in švedske
potovalne in turistične agen-
cije. Creino je obiskal pred-
stavniki ameriške agencije
WATA, ki ima po svetu prek
5000 potovalnih uradov. De-
jal je, da je hotel primeren
za ameriške turiste, saj je v
bližini letališča, v hotelu pa
je na voljo vse. Verjetno
bodo prvi ameriški gostje
prišli že 20. decembra, ko bo
začetek zimske turistične se-
zone. Liber nam je tudi po-
vedal, da bodo v hotelu sta-
novali tudi nekateri udele-
ženci svetovnega prvenstva v
gimnastiki, ki bo v Ljubljani.
Z novim hotelom je v Kra-
nju zaživel tudi bar, ki obra-
tuje vsak dan od pol desetih

zvečer dalje do pol treh zju-
traj. Program oblikujejo zna-
ne mednarodne artistične
skupine. Prav tako bo kmalu
usposobljen tudi zimski ba-
zen in savna.

V hotelu Creina želijo, da
bi ga vzljubili tudi domačini,
vsaj tako, kot so ga tuji tu-
risti. Potem bo njihovo začet-
no zadovoljstvo še večje.

J. Košnjek

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

Za skupne službe kombinata: kalkulanta

v plansko analitskem sektorju

pogoj: srednja ali nepopolna srednja šola z
dvoletno prakso na enakem delovnem mestu
ali na delovnem mestu obratovnega knjigo-
vodje. Poskusno delo 2 meseca.

Za obrat Oljarica: kurjača

pogoj: izpit za kurjača parnega kotla z me-
haniziranim kurjenjem. Poskusno delo 2 me-
seca.

Za obrat KZ Radovljica: dveh molzačev za delovišče Bled

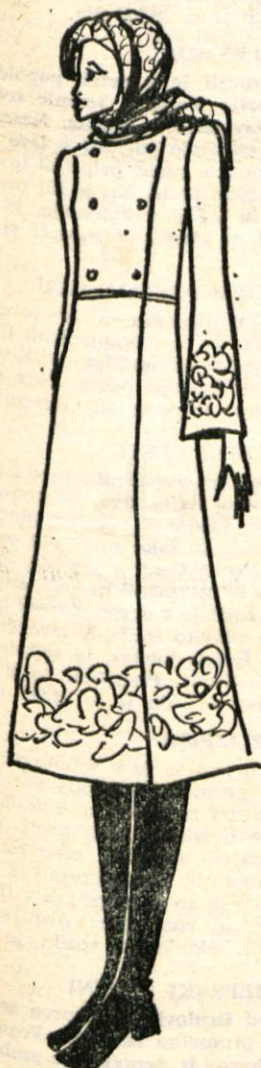
Pogoj: PK živinorejski delavec ali NK delavec
z znanjem strojne in ročne molže. Poskusno
delo 1 mesec.

Na vseh delovnih mestih je nastop dela mogoč
tako ali po dogovoru. Pismene prošnje z opisom
dosedanjih zaposlitev in z dokazili o strokovnosti
sprejema uprava KŽK Kranj, Cesta JLA 2.

MODNA HIŠA

Za jesensko-zimsko sezono 70—71 je Modna hiša v Ljubljani pripravila bogato kolekcijo ekskluzivnih modelov ženskih plaščev in kostimov v aktualnih materialih, barvah in krojih, tako da bo lahko vsaka ženska našla sebi primeren model.

PRODAM

Prodajam dva PRASICA, težka 120 do 130 kg. Praprotna polica 18, Cerklje 4582
Prodajam zimsko JABOLKA. Srakole 4, Kranj 4590
POSOJAM ali prodajam OZVOČENJE. Mravlje Mile, Ljubljanska 27, Kranj 4614
Prodajam 2000 kg obranih JABOLK po nizki ceni in KRAVO, ki bo kmalu teletila. Jenko Franc, Pevno, Skofja Loka 4665
Prodajam KRAVO s četrtim teletom. Dorfarje 26, Zabnica
Prodajam HARMONIKO lubas, OTROŠKO POSTELJICO in desni STEDILNIK na drva. Gorenjesavska 56, Kranj
Poceni prodajam dobro ohranjen desni STEDILNIK gorenje. Sparovec, Planina 15, Kranj 4669
Prodajam 7 tednov stare PRASIČKE. Kodras, Selo, Zirovnica 4670
Prodajam KONJA, vajenega kmečkih del. Velesovo 45, Cerklje 4668
Prodajam mlado KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Olševček 22 4671
Prodajam KORENJE za zajce. Naslov v oglašnem oddelku 4672
Prodajam 500 kosov monta 16 OPEKE po dnevni ceni. Oblak Pavel, Sv. Duh 4, Skofja Loka 4673
Prodajam eno leto starega PSA volčjaka. Podbrezje 34, Duplje 4674
Prodajam PEČ na olje. Medvešek Anton, Hrastje 79 (druga ulica), Kranj 4675
Prodajam stroj za brizganje plastičnih mas »engel«, 20 g, popoln avtomat s polžem, letnik 65, odlično ohranjen. Sifrar Franc, Selca nad Skofjo Loko 118 4676
Prodajam OMARO za dnevno sobo. Naslov v oglašnem oddelku 4677

MOTORNA VOZILA

Prodajam dobro ohranjeno MOTORNO KOLO puch. Markun, Preddvor 84 4678
Ugodno prodajam osebni avto ALFA ROMEO GULIA TI 1600. letnik 1967, dobro ohranjen. Franc Markelj, Radovljica, Šercerjeva n. h. Ogled vsak dan od 15. ure dalje 4679

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnik: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Prodajam FIAT 600. Sp. Besnica 59 4680

STANOVANJA

Prodajam TROSOBNO STANOVANJE. Naslov v oglašnem oddelku 4681

4 MESECE STARE JARČKE bele, rjave in črne razprodaja zaradi preurejanja vzrejalšča z 20 % popustom VALILNICA v NAKLEM pri Kranju.

V Kranju ali bližnji okolici iščem večjo SOBO, Resnik Marjan, Retnje 38, Tržič 4682

Mlada solidna zakonca iščeta v Kranju ali okolici večjo SOBO ali manjše STANOVANJE. Kavaš Milica, Gorenjesavska 58, Kranj 4683

IZSULJENO

Na pašniku okrog Krvavca sta se zgubili dve OVCI. Kdor bi kaj vedel o njih, naj sporoči Grilcu Ivanu iz Viženc. ali v Adergas št. 10, Cerklje 4684

300 din nagrade dobi, kdor najde škotskega OVČARJA (lassie), svetlorjavobel, slihi na ime Šeri, odpeljan je bil 1. 10. 1970, Štrukelj, Sojerjeva 42, Ljubljana ali telefon 24-879 4685

OSTALO

ZDRUŽENJE SOFERJEV IN AVTOMEHANIČARJEV SLOVENIJE — PODRUŽNICA KRANJ sklicuje sestanek vseh voznikov motornih vozil »C« kategorije, ki še nimajo spričevala o končanem šolanju v poklicu voznika motornih vozil (kvalifikacije) zaradi prireditve tečaja. Sestanek bo v nedeljo, 25. 10. 1970, ob 9. uri dopoldne v delavskem domu v Kranju, vhod št. 4 4655

ZSAM Tržič bo organiziral v drugi polovici novembra tečaj za kvalifikacijo voznikov motornih vozil. Prijave sprejema do najkasneje 10. novembra tajnik Jože Goričan, Ročevnica 35, Tržič 4656
IŠČEM STAREJSO ŽENSKO, ki bi pazila otroka od 5.30 do 16 ure. Plačam 500 din. Vukosavljev, Kidričeva 27, Kranj

Podjetje

Pekarna in slaščičarna

Škofja Loka

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

I. Za obrat pekarnice:

1. tehnolog

pogoj: dipl. inž. živilske tehnologije z najmanj 2-letno prakso na podobnem delovnem mestu,

2. dva peka

3. dva nepriučena delavca za delo v pekarni

II. Za obrat

slaščičarne:

1. dve slaščičarki

III. Za posl. št. I Homan, Mestni trg 2:

1. poslovodje

pogoj: gostinski tehnik ali natak ar oziroma prodajalec z najmanj 2-letno prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu

2. šest natak arjev

3. dva prodajalca živilske stroke.

Razpis velja do zasedbe prostih delovnih mest. Prijave z dokazili o izobrazbi in krajšim življenjepisom sprejema splošna služba podjetja. OD v skladu s pravilnikom o osebnih dohodkih podjetja.

Kranj CENTER

21. oktobra amer. barv. film MOJSTROVINE WALT DISNEYA ob 16. uri, italij. barv. film SILVIA IN LJUBEZEN ob 18. in 20. uri.

22. oktobra amer. barv. CS film OAZA SMRTI ob 15.40, italij. barv. film SILVIA IN LJUBEZEN ob 18. in 20. uri

23. oktobra amer. barv. CS film OAZA SMRTI ob 15.40, 18. in 20.20.

Kranj STORŽIČ

21. oktobra amer. barv. CS film GOLI IN MRTVI ob 17. in 19.30.

22. oktobra franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN ob 17. in 19. uri

23. oktobra italij. barv. film SILVIA IN LJUBEZEN ob 17. in 19. uri

Tržič

21. oktobra premiera amer. barv. CS filma PANCHO VILLA JEZDI ob 18. in 20. uri

22. oktobra amer. barv. CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 18. in 20. uri

23. oktobra premiera amer. barv. filma MOJSTROVINE WALT DISNEYA ob 16. uri, premiera franc. barv. CS filma ANGELIKA IN SULTAN ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

22. oktobra amer. barv. film MOJSTROVINE WALT DISNEYA ob 16. uri

Jesenice RADIO

21. oktobra nemški barv. film V KREMLJIH MAMIL 22. oktobra italij. barv. CS film BRIGADE ANTI GANGS

23. oktobra nemški barv. CS film ZAOBLJUBA INKOV

Jesenice PLAVŽ

21. oktobra italij. barv. CS film BRIGADE ANTI GANGS 22.—23. oktobra amer. film MESTO BREZ MILOSTI

Dovje-Mojstrana

21. oktobra amer. barv. CS film PLAVOLASI MASCEVALEC

Kranjska gora

22. oktobra nemški barv. film v KREMLJIH MAMIL

DELAJSKI DOM

Javornik

21. oktobra amer. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVESKO ob 18. uri, franc. barv. film »HO« ob 20. uri

22. oktobra amer. barv. film LADJA FANTOM ob 20. uri

23. oktobra švedski barv. film HUGO in JOSEFINA ob 20. uri

Škofja Loka SORA

21. oktobra franc. barv. CS film OROŽNIK SE ŽENI ob 18. in 20. uri

22. oktobra franc.-italij. barv. film NI ROZ ZA AGENTA OSS 117 ob 20. uri

23. oktobra franc.-italij. barv. film NI ROZ ZA AGENTA OSS 117 ob 18. in 20. uri

Za večjo varnost kolesarjev in vprež-nih vozil v prometu

TOVOR NA VOZILU

Tovor na vozilu mora biti razporejen in po potrebi tako pritrjen:

- da ne more ogroziti varnosti ljudi in povzročiti škode družbenemu ali zasebnemu premoženju, zlasti če bi padal z vozila ali se vlekel za njim;
- da ne onemogoča vozniku vidljivosti;
- da ne ogroža stabilnosti vozila;
- da ne dela hrupa, da se ne razsipa po cesti in je ne moči in da se ne kadi ali ne dela drugih ovir ostalim udeležencem v prometu in drugim ljudem;
- da ne zaklanja svetlobnih ali svetlobno signalnih naprav na vozilu, ali drugih predpisanih označb in ne opozorilnih znakov, ki se dajejo z roko.

Če sega tovor na vozilu več kot 1 m čez najbolj oddaljeno točko na zadnji strani vozila, mora biti najbolj izpostavljena točka na tovoru označena z rdečo tkanino.

M. Mažgon

Požar

V nedeljo, 18. oktobra, popoldne je do tal pogorela lesena baraka na Brezjah, last Turističnega društva Brezje. V baraki je bil shranjen od-

pisan intenter (mize, stoli). Požar so gasili prostovoljni gasilci z Brezij in vaščani. Škode je za 15.000 din.

Odbor za kadre

GP Obnova Ljubljana Titova 39

razpisuje za leto 1970/71 naslednje štipendije

I. za študente fakultete

1. FAGG — oddelek za gradbeništvo — 3. ali 4. letnik — 5 štipendij
2. strojna fakulteta — 3. ali 4. letnik — energetske smeri — 1 štipendija
3. pravna fakulteta — 3. ali 4. letnik — 1 štipendija
4. ekonomska fakulteta — 3. ali 4. letnik — 2 štipendiji

II. za srednje šole

1. gradbena srednja šola — 3. ali 4. letnik — 15 štipendij
2. ekonomska srednja šola — 4. letnik — 3 štipendije

III. gradbena delovodska šola

5 štipendij

Kandidati naj pismene prošnje oddajo na upravi podjetja Ljubljana, Titova 39 do 31. oktobra 1970. Prošnji mora biti priloženo potrdilo o dosedanjem učenem uspehu.

Veletrgovina
SPECERIJA
BLED

razpisuje licitacijo za
prodajo

a) TOVORNI DOSTAVNI AVTO FIAT

1,5 tone v nevoznem stanju. Ogled vsak dan od 6. do 14. ure pri klavnicu Radovljica, Cesta svobode 24/a.

b) MOTORNI TRICIKEL

v nevoznem stanju. Ogled vsak dan od 7. do 19. ure v samopostrežnici Radovljica, Kosovelova ulica.

Licitacija bo v petek, 23. oktobra, v upravi podjetja na Bledu, Prešernova 76 ob 8. uri za družbeni sektor in ob 9. uri za zasebni-ke.

TVD PARTIZAN —
STRAŽIŠČE
Kranj, Benedikova 12

Obveščamo, da se začne redna vadba predšolskih in šolskih otrok 19. oktobra v domu Partizana v Stražišču, in sicer v ponedeljek in petek za pionirke z začetkom ob 17. uri, v torek in četrtek pa za pionirje prav tako ob 17. uri.

nesreče

AVTOMOBIL ZANESLO S CESTE

V petek, 16. oktobra, popoldne je na cesti prvega reda v Gozdu voznik osebnega avtomobila Branko Pogačar iz Sela pri Zirovnici v desnem preglednem ovinku prehitel avtomobil. Pri tem pa je avtomobil zaneslo s ceste in se je prevrnil na streho. Ranjen ni bil nihče, škode pa je za 8000 din.

NEZGODA PRI PREHITEVANJU

V petek, 16. oktobra, nekaj pred drugo uro popoldne je na cesti prvega reda pri vasi Drulovka voznik osebnega avtomobila Vlado Markovič iz Ljubljane pri prehitevanju izgubil oblast nad vozilom in zadel v nasproti vozeči avtomobil, ki ga je vozil Dušan Marinček iz Ljubljane. Pri trčenju sta bila hudo ranjena oba voznika in sopotnika Ivan Marinček in Vesna Busič. Škode na avtomobilih je za 20.000 din.

TRČILA V KOLESARJA

Na cesti prvega reda na Jesenicah je v petek popoldne voznica osebnega avtomobila Marija Rotar z Jesenic trčila v kolesarja Marjana Ravnika, prav tako z Jesenic. Nesreča se je pripetila, ko je voznica nameravala zavijati v levo na Cesto pod Gozdom. Ker je v nasprotne smeri pripeljal tovrnjak, je avtomobil ustavila na sredini ceste. Ko je bil tovrnjak mimo, je voznica speljala in trčila v kolesarja, ki je vozil za tovrnjakom in ga prej ni videla. V nesreči si je Marjan Ravnik zlomil roko.

NEZGODA PRI AVTOBUSNEM POSTAJALIŠČU

Pri avtobusnem postajališču v Podvinu je v soboto, 17. oktobra, popoldne voznik osebnega avtomobila Ivan Golc z zunanjim vzratnim ogledalom zadel 5-letno Matejko Koselj z Otoka, ki je z leve strani z avtobusnega postajališča pri-tekla na cesto. Huje ranjeno deklico so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

TRČENJE NA SREDINI CESTE

Na cesti med Potoki in Mostami pri Jesenicah sta v soboto popoldne nekaj po 16. uri čelno trčila dva avtomobila. Voznik osebnega avtomobila Anton Vavtar je v levem blagem ovinku zapeljal na levo stran vozišča in tako zapril pot osebnemu avtomobilu, ki ga je vozil Vinko Cerar z Jesenic. Pred trčenjem je Cerar zavil v levo, da bi se izognil nesreči, enako pa je storil tudi voznik Vavtar — zavil je v desno. Zaradi tega sta avtomobila na sredini vozišča silovito trčila. V nesreči so bili huje ranjeni: voznik Vavtar, Bojan Vavtar, in sopotnica v Cerarjevem avtomobilu Dragica Cerar. Prepeljali so jih v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilih je za 21.000 din.

VOZNJA BREZ IZPITA

Na cesti med Voklom in Senčurjem se je v soboto nekaj pred deseto uro zvečer pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Vincencu Periču iz Senčurja. Voznik je vozil prehitro po makadamski in ovinkasti cesti proti Senčurju. V ovinku je avtomobil začelo zanašati, tako da je zapeljal s ceste in se prevrnil. Sopotnik Franc Čretnik z Zg. Brnika je bil v nesreči huje ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Voznik Perič je vozil brez vozniškega dovoljenja in nesreče ni prijavil. Škode na vozilu je za 3000 din.

CELNO TRČENJE V JEPRŠKI GMAJNI

V jeprški gmajni na cesti med Drulovko in Jeprco se je v nedeljo zjutraj pripetila huda prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila Alojzija Makarov iz Sentvida je prehitela avtobus prav tedaj, ko je nasproti vozil voznik osebnega avtomobila inž. Ferdinand Jocič iz Kranja, Delavska cesta. Kljub umikanju v desno, se voznik Jocič ni mogel izogniti čelnemu trčenju. V nesreči je bil voznik Jocič hudo ranjen in je kmalu po prevozu v ljubljansko bolnišnico umrl. Sopotnika v njegovem avtomobilu Iztok Jocič in Anica Medja sta bila laže ranjena. Huje ranjen pa je bil sopotnik v drugem avtomobilu Nikola Makarov, voznica sama pa je bila laže ranjena. Škode na avtomobilih je za 20.000 din.

NEPREVIDNO STOPILA NA CESTO

Na Prešernovi cesti na Bledu je v nedeljo, 18. oktobra, zvečer voznik osebnega avtomobila Franc Rekar z Brega pri Zirovnici pri hiši št. 26 zadel Delič Fatimo, ki je nenadoma stopila na cesto. S hujšimi ranami so jo odpeljali v jeseniško bolnišnico.

OTROCI NA CESTI

V križišču Ljubljanske ceste v Frankolovem naselju v Škofji Loki je v ponedeljek, 19. oktobra, popoldne voznik osebnega avtomobila Marjan Gabrijelčič iz Stare Loke zadel 4-letnega Tomaža Hafnerja. Nesreča se je pripetila, ko so z leve strani prišli na cesto držeč se za roke trije otroci. Dva otroka sta še pravočasno odskočila v travo, Tomaž pa se je znašel pred avtomobilom. Z lažjimi ranami so dečka odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

L. M.

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

Ivane Papler

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili toliko vencev in cvetja ter so z nami sočustvovali in ustno ali pismeno izrazili sožalje. Posebno zahvala smo dolžni dr. Martinčiču, tov. Dorniku in vsem sosedom za pomoč. Iskrena hvala tudi duhovščini in pevcem. Se enkrat vsem in vsakemu iskrena hvala.

Zalujoči: sinova Franci in Mirko ter hčerka Jožica z družinami

Bistrica pri Trzinu, 16. oktobra 1970

Naš komentar

Jeseničanom
petnajsta zvezdica

V soboto se je s tekama Slavija: Medveščak ter Kranjska gora: Beograd začelo letošnje državno hokejsko prvenstvo v elitni A skupini. V nedeljo pa sta se v derbiju prvega kola srečala stara tekmeca 14-kratni državni prvaki Jesenice ter Ljubljanska Olimpija.

Največje presenečenje v prvem kolu so pripravili hokejisti vevške Slavije, ki so v Ljubljani premagali kandidata za prvo mesto ekipo Medveščaka. Kranjskogorci so na Jesenicah iztržili le točko v dvoboju z Beogradom, medtem ko so Jeseničani doma s tremi goli prednosti odpravili Ljubljance.

Boj na mrzlem ledu bo tako vroč do konca prvenstva. Favoritom za prvo mesto ne bo lahko. Jeseničani so z zmago najavili, da se tudi letos ne bodo dali kar tako ugnati, saj resno računajo na petnajsto zvezdico. Drugi gorenjski predstavnik Kranjska gora ima letos pomlajeno ekipo. V svojih vrstah imajo že nekaj prekaljenih igralcev in skupaj bodo trd oreh za vse ekipe. Tudi ostale tri ekipe so solidno pripravljene, tako da bo letošnji obračun vsekakor zanimiv. Do konca prvenstva je še daleč, zato na razplet počakajmo.

-dh

Dirka okoli
Blejskega jezera

Na tradicionalni kolesarski dirki okoli Blejskega jezera so nastopili nekateri znani slovenski kolesarji in tekmovalci iz Beljaka. Zmagal je Pavel Valenčič. V prvi skupini pa so na cilj pripeljali tudi štirje člani blejskega kluba

in dva tekmovalca KK Kranj. Prihodnjo nedeljo bo v Kranju zaključna dirka sezone. Pomerili se bodo kolesarji vseh kategorij na progi Kranj — Kokrica — Predoslje — Britof — Kranj. Start bo ob 9.30. A. Potočnik

Od nedelje do nedelje

NOGOMET — V republiških ligah so gorenjski predstavniki dosegli naslednje rezultate: Svoboda: Triglav 3:2 (2:2), Tržič: Adria 2:2 (0:1), LTH: Tolmin 1:2 (0:2). Po osmem kolu je Triglav na osmem mestu, v conski ligi je Tržič tretji, LTH pa enajsti.

Pari prihodnjega kola: Triglav: Drava, Piran: LTH, Koper: Tržič.

ROKOMET — V republiški moški ligi je Tržič igral v Brezicah in izgubil z istoimenskim moštvom 7:12. V ženski republiški ligi je v gorenjskem derbiju Alples premagal Kranjsko goro s 16:3. Po devetem kolu v moški ligi je Tržič na desetem mestu. Ženske so odigrale že sedem kol in je Alples na osmem, Kranjska gora pa na desetem mestu.

Pari prihodnjega kola: Tržič: Ribnica, Olimpija: Kranjska gora, Slovan: Alples.

ODBOJKA — V moški republiški ligi je Kamnik premagal Ljubljano s 3:0, jeseniški Kovinar pa je doma izgubil z Izolo z 1:3. Po osmem kolu je Kamnik na četrtem, Kovinar pa na osmem mestu.

Pari prihodnjega kola: Kamnik: Novo mesto, Kanal: Kovinar.

NAMIZNI TENIS — Na republiškem pozivnem turnirju za mladince, ki je bil v Kranju, so imele največ uspeha Kranjčanke. Zmagala je Jakopinova, ki je premagala vse nasprotnice. Na podobnem turnirju mladincev v Murski Soboti je bil z Gorenjske najboljši Ramovš (Triglav), ki je zasedel šesto mesto.

KEGLJANJE — Na gorenjskem prvenstvu v borbenih igrah je bil naslednji vrstni red: 1. Triglav 919, 2. Jesenice 848, 3. Tržič 786, 4. Elektro 748.

Na republiškem prvenstvu starejših članov v dvobilju, ki je bilo v Medvodah, je zmagal kranjski par Stare: Potušek.

SMUCARSKI SKOKI — Na velikem mednarodnem tekmovalstvu na 60-metrski plastični skakalnici v ZRN je v hudi mednarodni konkurenci Kranjčan Peter Stefančič zasedel odlično četrto mesto med 60 tekmovalci. Zajel se je uvrstil na 6., Marjan Mesec pa je bil 9.

J. J.

Atletsko prvenstvo SRS za mladince

Kavčič dvakrat prvak

V nedeljo je bilo na stadionu v Mariboru končano letošnje posamično prvenstvo Slovenije za starejše mladince in mladinke v atletiki. Tekmovanje, ki ga je dobro pripravil domači ŽAK Maribor, je prineslo lepe uspehe tudi gorenjskima atletskima kolektivoma, Jesenicam in Triglavu. Kranjčani so se vrnili s prvenstva s štirimi prvimi, tremi drugimi in tremi tretjimi mesti, predstavnik Jesenic Sudžukovič pa je osvojil po eno srebrno in bronasto medaljo.

Pri Triglavu je bil najboljši Iztok Kavčič, ki je zmagal kar v dveh disciplinah, teku na 400 in 800 m, poleg tega pa je bil še član zmagovite štafete 4 x 400 m in drugouvrščene štafete 4 x 100 m. Sorazmerno slabi rezultati, ki jih je dosegel, kažejo samo na to, da mu za doseg najboljših mest sploh ni bilo treba pokazati vseh svojih sposobnosti. Zlatu za Triglav je osvojila še Metka Papler, ki je v metu diska ponovno premagala svojo največjo tekmičico Mariborčanko Runuttičjevo. V tej disciplini se je izkazala druga predstavnica Triglava Helena Miščevič, ki je zasedla tretje mesto, prav tako kot Paplerjeva v suvanju krogle. Dve medalji za Triglav je osvojil tudi sprinter Brane Lojk, obe srebrni v te-

ku na 200 in 400 m, ter Milan Sagadin v teku na 400 m z ovirami (bron).

REZULTATI gorenjskih tekmovalcev — mladinci —
200 m: 2. Lojk 23,4, 400 m: 1. Kavčič 50,5, 2. Lojk 51,7, 800 m: 1. Kavčič 2:00,0, 400 m

ovire: 3. Sagadin 60,9, 4 x 100 m: 2. Triglav 45,7, 4 x 400 m: 1. Triglav 3:32,1, disk: 3. Sudžukovič 36,06, kladio: 2. Sudžukovič 40,38; mladinke — kroglja: 3. Papler 10,87, disk: 1. Papler 37,55, 3. Miščevič 32,00.

M. Kuralt

Jutri začetek borb v gimnastiki
Svetovnemu
prvenstvu ob rob

Jutri se v dvorani Tivoli začne svetovno prvenstvo v orodni telovadbi. Poleg SPENT, Hokeja 66, Košarke 70 in nedavne revije najboljših padalcev sveta bo to brez dvoma eden najpomembnejših vrhunskih dogodkov, kar smo jih doslej videli. Ljubljana (in z njo vred vsa Slovenija) si je že pridobila sloves športne Meke, ki zna mojstrsko izpeljati tudi najzahtevnejše naloge. Lepo in prav.

Toda ali kratkotrajni užitki neka tisoč zanesenjakov ter kopica laskavih priznanj, s katerimi nas obkldajo tuji opazovalci, zares odtehtajo sredstva, vložena v organizacijo zahtevnih šampionatov? Ne! Številni primeri kažejo, da so mnoge dežele — gostitelji športnih asov znale mnogo temeljiteje izkoristiti denar, investiran v določeno reprezentančno prireditev, kot ga znamo mi. Ni namreč dovolj napolniti tribune in zadovoljiti nastopajoče, ampak je treba s tekmovalcem iztisniti širše, dolgoročneje koristi, ki jih ne moremo meriti s številkami, metri ali šopi bankovcev. Gre za zdravje in delovno sposobnost našega človeka, naših občanov, solarjev in dijakov, za zdravje bodočih graditeljev socializma. Zadnje čase veliko pišemo o vedno skromnejših fizičnih zmogljivostih mladine, o grozljivem porastu telesnih okvar pri mladi generaciji. Oboje je menda posledica pomanjkljive telesnovzgojne in rekreativne dejavnosti, nezainteresiranosti, lenobe itd. Regrutne komisije ugotavljajo, da vsak tretji obveznik ni sposoben prenesti naporov vojaškega življenja, šolski zdravniki beležijo nagel porast deformacij stopal, prsnega koša, hrbtenice... Skratka, postajamo narod mehkužcev, antišportnikov, debeluhov ter »škartov«, kakor so včasih imenovali zavržene nabornike. In vendar bi z malo truda lahko marsikaj spremenili. Preudarnim staršem, vzgojiteljem, športnim pedagogom, profesorjem in učiteljem telesne vzgoje ne bi smelo biti pretežko pravilno usmeriti navdušenja množice učencev in srednješolcev, ki ploskajo Danevu, Čosiču in Ubiratanu, Cerarju, Voronjnu in Nakajami, padalcem in hokejistom, ter jih zvabiti v telovadnice, pod koše, na bradljo... Zdi se, da tega doslej niso posebno vztrajno poskušali. Zdi se, da celo odgovornih republiških in zveznih forumov ni kaj prida brigalo, če je s fanfarami zaključeno prvenstvo poleg mastno tiskanih slavošpevov v domačem in inozemskem časopisu, poleg čestitk prizadevnim organizatorjem, obrodilo tudi kakšne zlahtnejše, bolj sočne sadove. Morda nimamo prav, vendar dejstva govorijo drugače.

I. G.

Triglav na kvalifikacijah

Danes se bodo v Trbovljah začele kvalifikacije za vstop v II. zvezno košarkarsko ligo. Pravico nastopa imajo republiški prvaki in drugouvrščene ekipe Slovenije, Hrvaške in BiH. Tako se bodo na košarkarskem igrišču v Trbovljah srečale ekipe — trboveljski Rudar, kranjski Triglav (Slovenija), zagrebški Medveščak in reški Kvarner (Hrvaška) ter mostarska Lokomotiva in tuzlanska Svoboda (BiH).

Ker se v II. zvezno ligo uvrstila le dve ekipi, bo boj težak. Kranjski Triglav bo letos tako že drugo leto poskušal, da si pridobi pravico tekmovalja v družbi najboljših ekip Hrvatske, BiH ter Slovenije. Glede na dobro formo, ki so jo Triglavani pokazali na zadnjih tekmah, lahko upamo na uspeh. Toda kljub neuspehu ne bomo razočarani, saj imajo še mlado ekipo, ki ima pred seboj še vrsto let aktivnega igranja.

Vsekakor jim želimo, da bi uspeli, ker imajo v svojih vrstah mlade, nadarjene košarkarje. V veliko pomoč pa jim bodo tudi starejši kolegi, ki jim bodo v odločilnih trenutkih s svojo rutino vlili novih moči.

-dh

1 vprašanje 3 odgovori

Vsako leto se nekajkrat sreča z matičarko. Potrebuje rojstni list, potrdilo o državljanstvu, dovoljenje za poroko in ne nazadnje tudi svoj »da« izreče pred matičarko. Da bi se malo spoznali s poklicem, ki zahteva precej natančnosti in vestnosti, smo obiskali tri matičarke v treh gorenjskih občinah.

Mira Kavčič, matičarka v Škofji Loki (2 leti službe): Poleg matičarskega dela skrbim še za prijavnostno službo, osebne izkaznice in najdene predmete. Najdeni predmeti sicer nimajo nobene zveze s poklicem, ki ga opravljam. Ker je to delala že moja predhodnica, sem ta posel prevzela. Zadnje čase imamo veliko prošenj za spremembo imena. Zlasti je tega veliko pri osebah, ki so bile rojene med vojno in so dobile nemška imena. Pri mlajših pa teh težav skoraj ni, saj starši lahko dajo otroku katerokoli ime in mu svobodno določijo priimek. Nezakonski otrok lahko že takoj ob rojstvu nosi očetov priimek.

Marija Vičič, matičarka v Trzinu (19 let službe): Odkar so zgradili novo porodnišnico v Kranju, v naši občini rojstev skoraj ni. Tako vpisujemo le rojstva otrok naših državljanov v tujini, ki se nameenjajo vrniti domov. Tudi porok imamo vedno manj. S tem ni rečeno, da se mladi manj ženijo, saj izdamo celo več dovoljenj za poroko kot prejšnja leta. Kaže, da je bolj »nobe« poroka v Kranju ali v Ljubljani. Žene prevzemajo možev priimek. Ni se še zgodilo, da bi se žena po poroki pisala tako kot prej ali pa da bi mož prevzel njen priimek. Ker nimamo rojstev, tudi vprašanj spremembe imena skoraj ne poznamo. Kar jih je bilo, smo jih v glavnem rešili pred leti, ko smo izdajali nove osebne izkaznice.

Gantar Mija, matičarka v Kranju (12 let službe): Kranj je tudi pri našem delu središče spodnjega dela Gorenjske. Zato imamo od vseh treh občin na tem območju največ rojstev in porok. Pri nas so se poročili že ženini in neveste iz Anglije, Francije, Avstrije. Svoj da je rekla japonska nevesta, en ženin je prišel iz Mehike, nekaj nevest pa je odšlo v Ameriko in Avstralijo. V osmih letih, odkar sem matičarka tudi pri porokah, se je že zgodilo, da je ženin ob vprašanju, če hoče nevesto za ženo, rekel ne. Na našem matičnem uradu vpišemo vsak mesec tudi do 200 rojstev. Srečni starši večkrat pozabijo poslati izjavo o imenu svojega novorojenčka.

L. Bogataj

BELGIJSKI KRVODAJALCI V SLOVENIJI — 35 belgijskih krvodajalcev je v petek pozno popoldne prek mejnega prelaza Podkoren prispelo v Slovenijo. Na mejnem prehodu so jih pozdravili predstavniki republiškega odbora rdečega križa. Liga belgijskih krvodajalcev za najboljše krvodajalce vsako leto pripravi daljši izlet. Letos so tako prvič prišli tudi v Slovenijo. Potem ko so si v soboto ogledali zavod za transfuzijo krvi v Ljubljani, kjer so dali kri, jih je sprejel tudi predsednik ljubljanske mestne skupščine. Po sprejemu na republiškem odboru RK pa so se odpeljali proti Postojni, kjer so si ogledali Postojnsko jamo, zatem pa nadaljevali izlet v Italijo in Švico. — Foto: A. Zalar

Z razstave otroških ilustracij Marlenke Stupice

Nedeljska matineja v Radovljici

V mali graščinski dvorani v Radovljici so v nedeljo, 18. oktobra odprli razstavo ilustracij otroških knjig akademske slikarke MARLENKE STUPICE. Otvoritev pa je potekala skupaj s prireditvijo, s koncertom otroškega zbora RTV Ljubljana ter z recitacijami otroških pesmi in zgodb.

Prireditve za otroke in odrasle skupaj z razstavo je priredila delavska univerza in je zelo uspela. Posebno še, ker so jo organizirali kot nedeljsko matinejo, tako da so jo lahko obiskali tudi otroci, za katere je bila pravzaprav namenjena. Organizatorica prireditve Maruša Avguštin je obiskovalcem zelo slikovito in dobro predstavila umetniško podobo ene naših najboljših ilustratork otroških knjig, nato pa je v živahnem zaporedju nastopal otroški zbor RTV pod vodstvom profesorja MATEVŽA FABIJANA, ki že nekaj časa zelo uspešno vodi ta zbor. Prijetno ter sproščeno otroško pesem pa je v živi umetniški pripovedi popestril dramski igralec Kristijan Muck. Povedal je nekaj živahnih in duhovitih ljudskih otroških pesmi in bral prozo Kristine Brenkove, Ele Peroci in drugih.

Na predstavi je bila tudi avtorica ilustracij Marlenka Stupica, udeležili pa so je še pisatelj Ivan Potrč, skladatelj

in dirigent Janez Kuhar in drugi gostje. — Podobne prireditve in razstave se vrstijo v Radovljici že dokaj redno. Pridobivajo pa hkrati čedalje več obiskovalcev in simpatizerjev. Za radovljiški kulturni prostor so takšne prireditve in razstave dragocena poživitev. J. B.

Tržičani v Borovljah

Boroveljska godba na pihalu »Stahlklang« praznuje 25-letnico delovanja. Fantje in mošje v alpskih narodnih nošah so doberi znanci Tržičanov, saj nekajkrat letno že skozi vrsto let nastopajo tudi v Trzinu.

V soboto zvečer bo v Borovljah jubilejni koncert, na katerega so povabili tudi tržiško godbo na pihala.

Pa tudi sicer poteka kulturno sodelovanje med obema obmejnima mestoma že lepno vrsto let. V bližnji prihodnosti se bosta zdaj že četrtrič zvrstila »Boroveljski večer« v Cankarjevem domu v Trzinu, kulturniške skupine iz Tržiča pa pripravljajo gostovanje v Borovljah s »Tržiškim večerom«.

— ok

SPORED SVETOVNEGA PRVENSTVA V GIMNASTIKI V LJUBLJANI

- CETRTEK** — 22. X. — od 19.00—21. ure — svečana akcija demija SPG z otvoritvijo;
- PETEK** — 23. X. — 8.30—13. ure — ženske obvezne vaje, prve tri skupine; 17.30—22. ure — ženske obvezne vaje, druge tri skupine;
- SOBOTA** — 24. X. — 8.30—13. ure — moške obvezne vaje, prvi dve skupini; 17.30—22. ure — moške obvezne vaje, drugi dve skupini;
- NEDELJA** — 25. X. — 8.30—22. ure — ženske poljubne vaje, tri skupine; 17.30—22. ure — ženske poljubne vaje, tri skupine;
- PONEDELJEK** — 26. X. — 8.30—13. ure — moške poljubne vaje, dve skupini; 17.30—22. ure — moške poljubne vaje, dve skupini;
- TOREK** — 27. X. — 16.00—18. ure — finale ženske; 20.00—22.45 — finale moški.